

**ФОНД ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
И ЕНЕРГЕТСКУ ЕФИКАСНОСТ
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

Краља Алфонса XIII број 21, Бањалука, тел: 051/231-350, 051/231-340, факс: 051/231-351, www.ekofondrs.org

**ИЗВЈЕШТАЈ
О ИЗВРШЕЊУ ПЛАНА РАДА И ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА
ФОНДА ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И
ЕНЕРГЕТСКУ ЕФИКАСНОСТ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
за период 1.1-31.12.2021. године**

Бања Лука, 2022. година

САДРЖАЈ

I – ИЗВЈЕШТАЈ О ИЗВРШЕЊУ ПЛАНА РАДА.....	3
1 УВОД.....	3
1.1 УВОДНЕ НАПОМЕНЕ	3
1.2 ПОДНОШЕЊЕ ИЗВЈЕШТАЈА О РАДУ	5
1.3 ДОДЈЕЉИВАЊЕ СРЕДСТАВА КОРИСНИЦИМА	5
2 АКТИВНОСТИ НА РЕАЛИЗАЦИЈИ ПРОГРАМСКИХ МЈЕРА И ЦИЉЕВА У ОБЛАСТИ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ.....	6
2.1 АКТИВНОСТИ ФОНДА У ОБЛАСТИ УПРАВЉАЊА АМБАЛАЖОМ И АМБАЛАЖНИМ ОТПАДОМ	6
2.1.1 Технички аспект примјене прописа којима је утврђена накнада за оптерећење животне средине амбалажним отпадом	7
2.1.2 Анализа података о количинама амбалажног отпада у Републици Српској за финансијску 2021. годину.....	13
2.2 АКТИВНОСТИ ФОНДА У ОБЛАСТИ УПРАВЉАЊА ПОСЕБНИМ КАТЕГОРИЈАМА ОТПАДА	15
2.3 АКТИВНОСТИ ФОНДА У ОБЛАСТИ ВОЂЕЊА И АЖУРИРАЊА ПОДАТАКА О УПРАВЉАЊУ ОТПАДОМ, У 2021. ГОДИНИ	24
2.4 МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА У ПРОЈЕКТИМА ИЗ ОБЛАСТИ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	25
2.4.1 Конвенција о климатским промјенама (UNFCCC).....	25
2.4.2 Пројекат „Постизање очувања биолошке разноликости кроз успостављање и ефикасно управљање заштићеним подручјима и изградњу капацитета за заштиту природе у Босни и Херцеговини“	25
2.4.3 Пројекат „Помоћ Босни и Херцеговини у побољшању квалитета ваздуха и управљању квалитетом ваздуха“	25
2.5 РЕАЛИЗАЦИЈА ПРОЈЕКТНИХ АКТИВНОСТИ.....	26
2.5.1 Активности у току 2021. године у вези са расписаним Јавним конкурсом за додјељивање средстава за суфинансирање програма и пројеката из области заштите животне средине за 2020. годину, број 2.01.1-2125/20 ("Службени гласник Републике Српске", број 125/20).....	26
2.5.2 Реализација пројеката и програма из области заштите животне средине финансираних по основу општих аката Фонда	28
2.5.3 Реализација пројеката и програма из области заштите животне средине финансираних на основу одлука Владе Републике Српске	29
2.6. АКТИВНОСТИ ФОНДА У ОБЛАСТИ ЕНЕРГЕТСКЕ ЕФИКАСНОСТИ И ОБНОВЉИВИХ ИЗВОРА ЕНЕРГИЈЕ У 2021. ГОДИНИ	30
2.6.1. АКТИВНОСТИ ФОНДА НА ОСНОВУ ОБАВЕЗА ПРОПИСАНИХ ЗАКОНОМ О ЕНЕРГЕТСКОЈ ЕФИКАСНОСТИ У 2021. ГОДИНИ	31
2.6.2. АКТИВНОСТИ ФОНДА НА ОСНОВУ ОБАВЕЗА ПРОПИСАНИХ ЗАКОНОМ О УРЕЂЕЊУ ПРОСТОРА И ГРАЂЕЊУ.....	32
2.6.3. РЕАЛИЗАЦИЈА ПРОЈЕКТНИХ АКТИВНОСТИ У ОБЛАСТИ ЕНЕРГЕТСКЕ ЕФИКАСНОСТИ И ОБНОВЉИВИХ ИЗВОРА ЕНЕРГИЈЕ НА ОСНОВУ САРАДЊЕ СА МЕЂУНАРОДНИМ ИНСТИТУЦИЈАМА	34
2.6.3.1. Пројекти у сарадњи са Развојним програмом Уједињених нација – УНДП	34
2.6.3.2. Пројекти GIZ-а (Њемачко друштво за међународну сарадњу)	39
2.6.3.3. Пројекат кредитиран средствима Свјетске банке „Енергетска ефикасност у Босни и Херцеговини“ - Bosnia Energy Efficiency Project.....	40

2.6.3.4. Европска банка за обнову и развој – ЕБРД.....	41
2.6.4. РЕАЛИЗАЦИЈА ПРОЈЕКТНИХ АКТИВНОСТИ У ОБЛАСТИ ЕНЕРГЕТСКЕ ЕФИКАСНОСТИ И ОБНОВЉИВИХ ИЗВОРА ЕНЕРГИЈЕ У СКАДУ СА ОДЛУКАМА ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ И ОПШТИМ АКТИМА ФОНДА.....	42
3. АКТИВНОСТИ НА УСПОСТАВЉАЊУ И ОДРЖАВАЊУ САРАДЊЕ	43
II – ИЗВЈЕШТАЈ О ИЗВРШЕЊУ ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА.....	45
1. УВОДНЕ НАПОМЕНЕ	45
2. ПРИХОДИ ФОНДА - СТАЊЕ НА ДАН 31.12.2021. ГОДИНЕ	46
А) ПЛАНИРАНИ И ОСТВАРЕНИ ПРИХОДИ ФОНДА У 2021. ГОДИНИ	47
Б) СТРУКТУРА ПРИХОДА ФОНДА У 2021. ГОДИНИ – ВРСТЕ НАКНАДА.....	49
В) СТРУКТУРА ПРИХОДА ФОНДА У 2021. ГОДИНИ – ПОРЕЂЕЊЕ ОСТВАРЕНИХ ПРИХОДА У ПЕРИОДУ 2013- 2021. ГОДИНА.....	56
3. РАСХОДИ ФОНДА - СТАЊЕ НА ДАН 31.12.2021. ГОДИНЕ	57
А) ОСТВАРИВАЊЕ ПЛАНА РАДА ФОНДА ПО ПРОЈЕКТИМА И ПРОГРАМИМА У 2021. ГОДИНИ	57
а) Улагања средстава Фонда у пројекте и програме у 2021. години	57
б) Преглед улагања средстава у пројекте и програме у 2020. и 2021. години.....	59
Б) ОРГАНИЗАЦИЈА И УПРАВЉАЊЕ-ТЕКУЋЕ ПОСЛОВАЊЕ ФОНДА У 2021. ГОДИНИ	60
а) Управљање и администрација-текуће пословање Фонда у 2021. години.....	60
б) Инвестициона улагања	63
в) Јавне набавке.....	64
РЕЗИМЕ	65

I – ИЗВЈЕШТАЈ О ИЗВРШЕЊУ ПЛАНА РАДА

1 УВОД

1.1 УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Фонд за заштиту животне средине и енергетску ефикасност Републике Српске (у даљем тексту: Фонд), је основан као правно лице са јавним овлашћењима, чија су права, обавезе и одговорности утврђене Законом о Фонду и финансирању заштите животне средине Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 117/11, 63/14, 90/16 - у даљем тексту: Закон о Фонду), Статутом Фонда и другим прописима.

Оснивач Фонда је Република Српска (у даљем тексту: Република), оснивачка права и дужности у име Републике врши Влада Републике Српске (у даљем тексту: Влада), а надзор над радом Фонда врши министарство надлежно за заштиту животне средине (у даљем тексту: надлежно Министарство).

Дјелатност Фонда обухвата послове у вези са прикупљањем средстава, као и финансирањем припреме, провођења и развоја програма, пројеката и сличних активности у подручју очувања, одрживог коришћења, заштите и унапређивања животне средине, те у области енергетске ефикасности и коришћења обновљивих извора енергије утврђене Законом о Фонду, а нарочито:

1) стручне и друге послове у вези са прибављањем, управљањем и коришћењем средстава Фонда;

2) иницирање, финансирање, посредовање и контролу реализације пројеката из дјелокруга рада Фонда;

3) посредовање у вези са финансирањем заштите животне средине, енергетске ефикасности и обновљивих извора енергије, из средстава међународних организација, финансијских институција и тијела, као и страних правних и физичких лица;

4) континуирано праћење програма, пројеката и осталих активности кроз мјерљиве ефекте заштите животне средине, количину уштеђене енергије и новца, и смањење емисије загађивача;

5) вођење одвојених база података о програмима, пројектима и сличним активностима из подручја заштите животне средине, енергетске ефикасности и обновљивих извора енергије, те о потребним и расположивим финансијским средствима за њихово остваривање;

6) подстицање, успостављање и остваривање сарадње са међународним и домаћим финансијским институцијама и другим правним и физичким лицима ради финансирања заштите животне средине, енергетске ефикасности, као и обновљивих извора енергије у складу са интересима заштите животне средине Републике, стратешким документима, акционим и санационим плановима и другим плановима и програмима, као и закљученим међународним уговорима за намјене утврђене овим законом;

7) обављање других послова који су у вези са подстицањем и финансирањем заштите животне средине, енергетске ефикасности и обновљивих извора енергије, утврђених прописима којима се регулише ова област.

Фонд својим средствима, у обављању своје дјелатности, обезбјеђује финансијску подршку за остваривање циљева и начела заштите животне средине и унапређења енергетске ефикасности, дефинисаних републичким стратешким документима и локалним еколошким акционим плановима јединица локалне самоуправе, ради подизања квалитета системског и цијеловитог очувања животне средине, очувања природних заједница и рационалног коришћења природних добара и енергије, као основних услова одрживог развоја, те остваривања права човјека на здраву животну средину.

Средства за финансирање Фонда, заштите животне средине, енергетске ефикасности и обновљивих извора енергије, у складу са Законом о Фонду, обезбјеђују се из намјенских средстава и то:

- накнаде коју плаћају загађивачи животне средине,
- накнаде за оптерећивање животне средине отпадом,
- накнаде за заштиту вода коју плаћају власници транспортних средстава која користе нафту или нафтне деривате у складу са Законом о водама ("Службени гласник Републике Српске", бр. 50/06, 92/09 и 121/12),
- средстава остварених по основу међународних програма, пројеката и других активности у области заштите животне средине, енергетске ефикасности и обновљивих извора енергије,
- прилога, донација, поклона и помоћи и
- из других извора у складу са законом.

Средства Фонда користе се за финансирање заштите животне средине, енергетске ефикасности и обновљивих извора енергије, а нарочито за:

- 1) заштиту, очување и побољшање квалитета ваздуха, воде, земљишта и шума, као и ублажавање промјена климе и заштиту озонског омотача,
- 2) санирање депонија отпада, подстицање смањења настанка отпада, поновну употребу и рециклажу отпада,
- 3) подстицање на увођење технолошких процеса који смањују или потпуно елиминишу негативне утицаје на животну средину,
- 4) заштиту и очување биодиверзитета и геодиверзитета,
- 5) подстицање одрживог коришћења заштићених природних добара,
- 6) подстицање одрживог развоја руралних подручја,
- 7) подстицање унапређења енергетске ефикасности,
- 8) подстицање реализације пројеката енергетске ефикасности и обновљивих извора енергије у јавном сектору,
- 9) подстицање коришћења и истраживања обновљивих извора енергије и њиховог коришћења у сврху повећања енергетске ефикасности,
- 10) подстицање чистијег транспорта,
- 11) подстицање образовних, истраживачких, иноваторских и развојних студија, програма и пројеката из области заштите животне средине,
- 12) финансирање програма еколошког образовања и јачања јавне свијести о питањима очувања животне средине и одрживог развоја.

Средства Фонда користе се и за рад и пословање Фонда те остваривање других активности утврђених годишњим планом рада Фонда. Средства Фонда додјељују се корисницима ради финансирања програма, пројеката и сличних активности утврђених Законом о Фонду, посредством бесповратних средстава, субвенција и кредитних средстава, зајмова и гаранција. Начин коришћења средстава Фонда утврђује се општим актима Фонда у складу са Законом о Фонду. Влада даје сагласност на годишњи план рада и финансијски план Фонда, уз претходно прибављена мишљења надлежног Министарства, министарства надлежног за послове енергетике и министарства надлежног за послове водопривреде.

1.2 ПОДНОШЕЊЕ ИЗВЈЕШТАЈА О РАДУ

Управни одбор Фонда усваја Извјештај о извршењу годишњег плана рада и финансијског плана. Годишњи извјештај о извршењу плана рада и финансијског плана Фонд доставља Влади Републике Српске на усвајање посредством надлежног Министарства уз претходно прибављено мишљење Министарства енергетике и рударства и Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде. Извјештај обавезно садржи квантитативни приказ остварених циљева у области заштите животне средине, количине уштеђене енергије и новца и смањења емисије загађивача. У програму рада, финансијском плану и извјештајима одвојено се приказују програми и пројекти за област заштите животне средине од пројеката и програма за област енергетске ефикасности и обновљивих извора енергије.

1.3 ДОДЈЕЉИВАЊЕ СРЕДСТАВА КОРИСНИЦИМА

Средства Фонда додјељују се корисницима ради финансирања пројеката, програма и сличних активности, у складу са Законом о Фонду и Правилником о начину и критеријумима за додјелу финансијских средстава и мјерилима за оцјењивање приједлога за додјељивање средстава Фонда за заштиту животне средине и енергетску ефикасност Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 71/14 и 65/18).

Корисници средстава Фонда су правна и физичка лица која имају сједиште, односно пребивалиште на територији Републике Српске. Средства Фонда додјељују се корисницима у виду: бесповратних средстава, субвенција и кредитних средстава, зајмова и гаранција.

Средства Фонда додјељују се на основу: јавног конкурса који расписује Фонд, одлуке Владе о додјели субвенција и одлуке Владе о суфинансирању програма, пројеката и сличних активности при реализацији стратешких докумената Владе. Начин додјеле и критеријуми за додјелу средстава Фонда утврђују се општим актима Фонда у складу са Законом о Фонду. Начин коришћења средстава Фонда утврђује се општим актима Фонда у складу са Законом о Фонду.

2 АКТИВНОСТИ НА РЕАЛИЗАЦИЈИ ПРОГРАМСКИХ МЈЕРА И ЦИЉЕВА У ОБЛАСТИ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

У току 2021. године Фонд је, у сарадњи са надлежним Министарством, усмјерио своје дјеловање, у складу са стратешким документима Владе, ка испуњењу сљедећих програмских циљева:

- а) успостављању система интегрисаног управљања амбалажним отпадом у јединицама локалне самоуправе
- б) заштити вода у оквиру заштите животне средине,
- в) уређењу и санацији комуналних и дивљих депонија отпада,
- г) заштити, очувању и побољшању квалитета ваздуха и земљишта, те ублажавању климатских промјена и заштити озонског омотача,
- д) подстицању чистије производње, односно избјегавању и смањењу настајања отпада и емисија штетних гасова у производном процесу,
- ђ) заштити и очувању биолошке разноврсности,
- е) подстицању образовних, истраживачких и развојних студија, програма и пројеката и
- ф) међународној сарадњи у пројектима заштите животне средине.

2.1 АКТИВНОСТИ ФОНДА У ОБЛАСТИ УПРАВЉАЊА АМБАЛАЖОМ И АМБАЛАЖНИМ ОТПАДОМ

Примјењујући одредбе Закона о управљању отпадом ("Службени гласник Републике Српске", бр. 111/13, 106/15, 16/18, 70/20, 63/21 и 65/21 – у даљем тексту: Закон о управљању отпадом), Фонд је у току 2021. године, успјешно извршио сљедеће радне задатке:

1. Настављена је већ успостављена сарадња са потенцијалним обвезницима, који су обавјештени о обавезама које слиједе на основу прописа из области управљања амбалажом и амбалажним отпадом;
2. Запримљени су извјештаји произвођача, увозника, пакера/пуниоца и испоручиоца од стране 148 привредна субјекта, на које се односе одредбе Закона о управљању отпадом у вези са управљањем амбалажом и амбалажним отпадом, а након уношења пријављених количина у систем, утврђено је да 21 привредни субјект не прелазе прописане прагове према Закону о управљању отпадом, да би били обвезници система управљања амбалажом и амбалажним отпадом, и самим тим немају обавезу плаћања накнаде;
3. Запримљени су и годишњи извјештаје произвођача, увозника, пакера/пуниоца и испоручиоца, тј. привредних субјеката који су своју обавезу управљања амбалажом и амбалажним отпадом пренијели на овлашћеног Оператера;
4. Континуирано су вршени сљедећи радни задаци:
  - идентификација нових обвезника плаћања накнаде за оптерећивање животне средине амбалажним отпадом,
  - контрола исправности пријављених података,
  - уношење у базу података информација о правним субјектима као и количина емитованог отпада из запримљених извјештаја,
  - издавање Рјешења о плаћању накнаде обвезницима плаћања накнаде за оптерећивање животне средине амбалажним отпадом,
  - праћење наплате накнаде за оптерећивање животне средине амбалажним отпадом и припремање извјештаја о наплати,

- спровођење жалбених поступака у вези са наплатом накнада за оптерећивање животне средине амбалажним отпадом,
  - спровођење извршних поступака покренутих у Пореској управи Републике Српске у вези са наплатом накнада за оптерећивање животне средине амбалажним отпадом,
  - праћења стечајних и ликвидационих поступака обвезника плаћања накнада за оптерећивање животне средине амбалажним отпадом, у складу са прописима;
5. Настављена је сарадња са Инспекторатом Републике Српске у циљу размјене података, обавеза извјештавања о извршеним контролама у складу са прописима којима се уређује област управљања амбалажом и амбалажним отпадом, размјена искустава и сл;
  6. У складу са Споразумом, потписаним између ентитетских фондова за вријеме реализације овог задатка, је вршено усаглашавање листи обвезника и извршена је контрола пријављених количина;
  7. У сарадњи са надлежним Министарством рађено је на усклађивању важећих прописа у Републици Српској са прописима у Федерацији БиХ, због јединственог царинског простора и тржишта у БиХ.

Законом о управљању отпадом постављене су основе за успостављање система управљања отпадом у Републици Српској који представља дјелатност од општег интереса, а подразумијева спровођење прописаних мјера за поступање са отпадом у оквиру сакупљања, транспорта, складиштења, третмана и одлагања отпада.

2.1.1 Технички аспект примјене прописа којима је утврђена накнада за оптерећење животне средине амбалажним отпадом

На основу ових извјештаја извршен је обрачун накнада за оптерећивање животне средине амбалажним отпадом у финансијској 2021. години, у складу са Законом о управљању отпадом. Преглед података о пријављеним количинама амбалаже и амбалажног отпада пласираног на тржиште Републике Српске, у 2021. години, по врстама материјала, приказан је у Табели 1.

Табела 1. Преглед података о пријављеним и обрачунатим укупним количинама амбалаже и амбалажног отпада по врстама материјала, у финансијској 2021. години

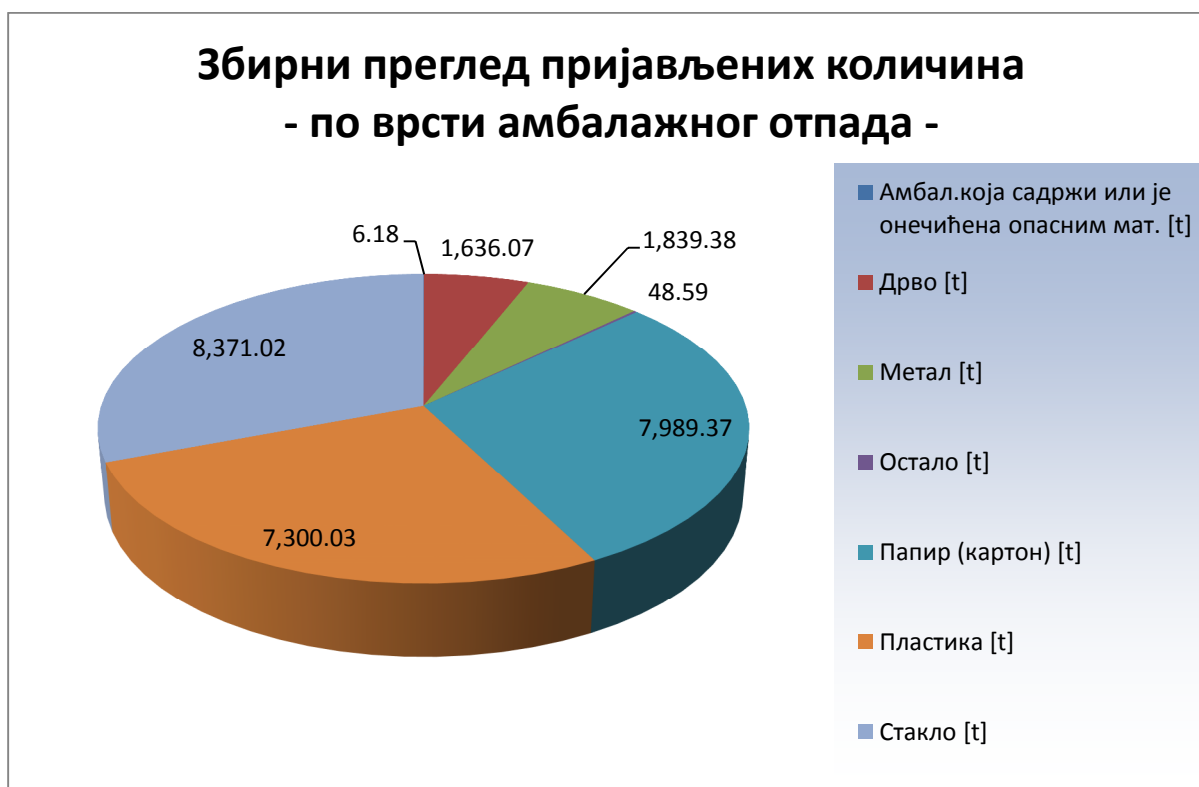
ПОДАЦИ ПО РЈЕШЕЊИМА ЗА 2021. ГОДИНУ	Бања Лука	Бијељина	Добој	Источно Сарајево	Требиње	Дистрикт Брчко	ФБИХ	УКУПНО (t)
Амбал.која садржи или је онечићена опасним мат. [t]	0.00	0.44	0.00	0.00	3.60	0.00	2.15	6.18
Дрво [t]	479.99	23.35	121.00	0.37	253.84	0.48	757.05	1,636.07
Метал [t]	958.03	31.34	98.24	74.94	4.24	0.82	671.77	1,839.38

Остало [t]	39.38	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	9.21	48.59
Папир (картон) [t]	2,681.32	502.89	173.85	474.64	51.45	92.65	4,012.57	7,989.37
Пластика [t]	1,729.18	507.20	71.17	1,179.55	109.25	82.09	3,621.59	7,300.03
Стакло [t]	3,641.96	100.93	17.41	1,392.52	0.00	1.10	3,217.09	8,371.02
УКУПНО [t]	9,529.87	1,166.15	481.66	3,122.01	422.38	177.15	12,291.43	27,190.64

Анализом запримљених извјештаја о пријављеним количинама амбалаже и амбалажног отпада за финансијску 2021. годину, добијене су количине амбалаже и амбалажног отпада по врсти материјала, који је пласиран на тржишту Републике Српске (пластика, стакло, метал, папир, дрво, остало), што је приказано збирно у процентуалном износу у графиконима 1. и 2. а појединачно у графиконима од 3. до 9.

Графикон 1. Количине амбалаже и амбалажног отпада по врсти материјала изражена у тонама

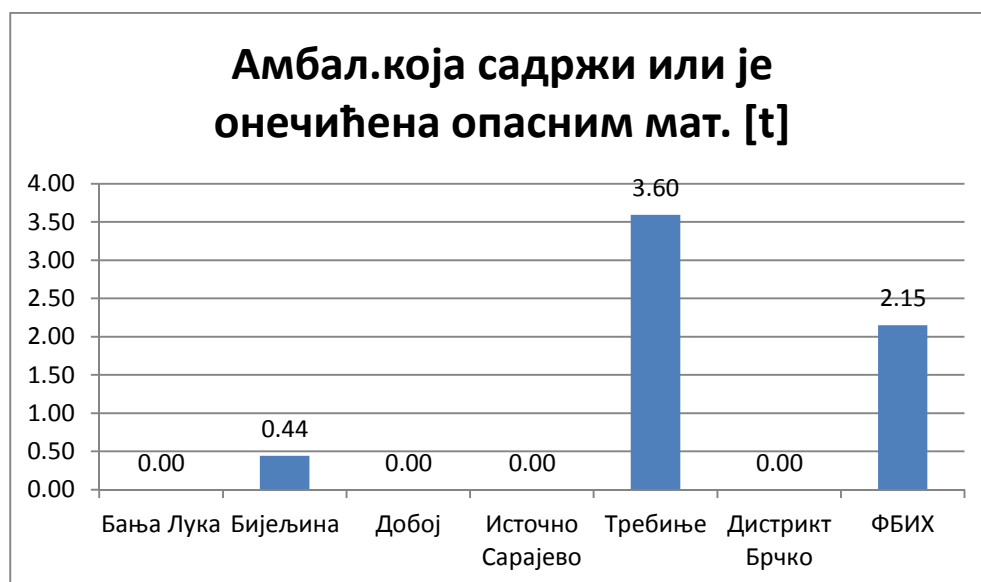

Графикон 2. Количине амбалаже и амбалажног отпада по регијама РС , ФБиХ и БД изражена у тонама

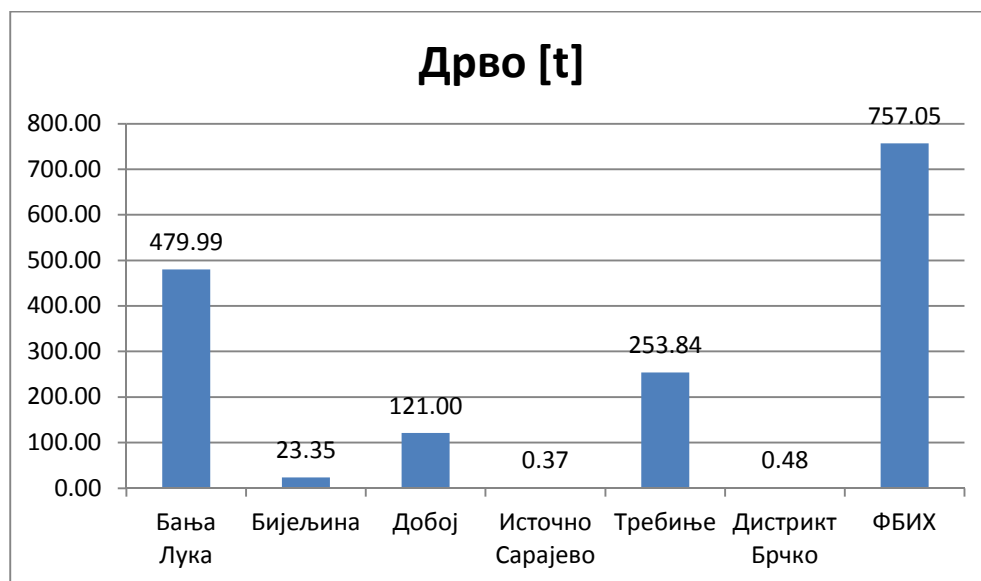

Графикони 3. до 9. Подаци о количинама амбалаже и амбалажног отпада по регијама Републике Српске, Федерацији БиХ и Брчко Дистрикту, према издатим рјешењима за финансијску 2021. годину

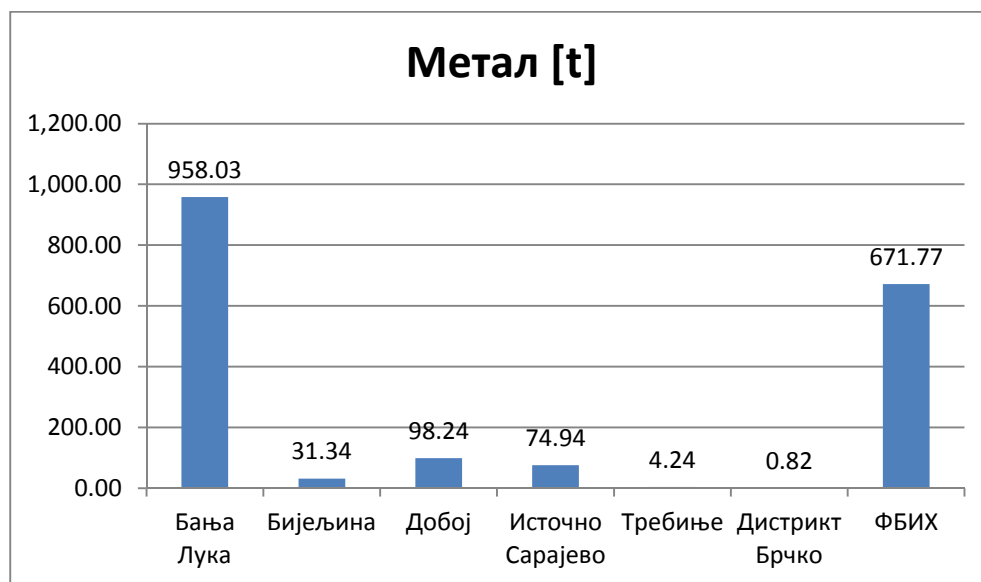
Графикон 3.- Амбалажа онечишћена опасним материјама

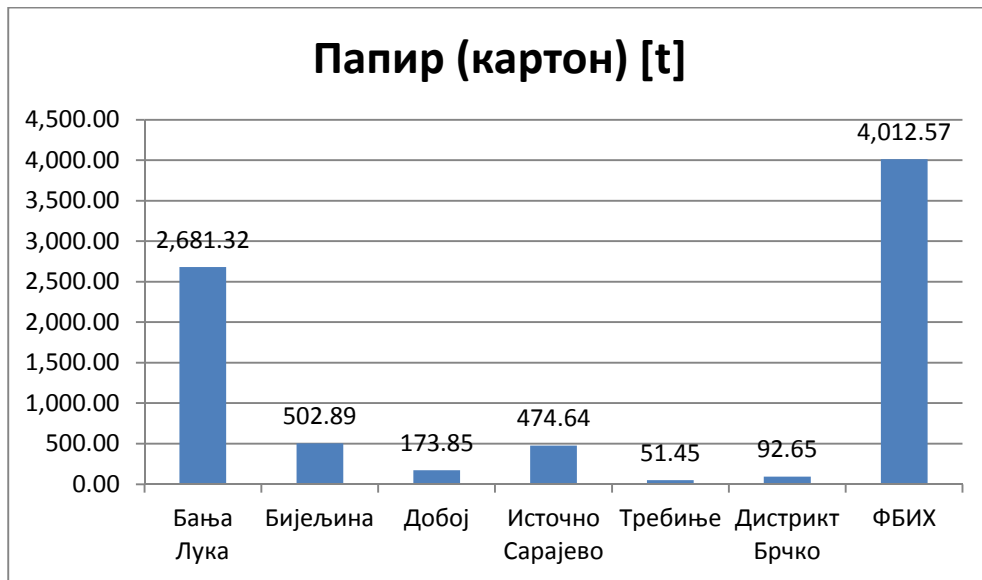
Графикон 4. -Дрво

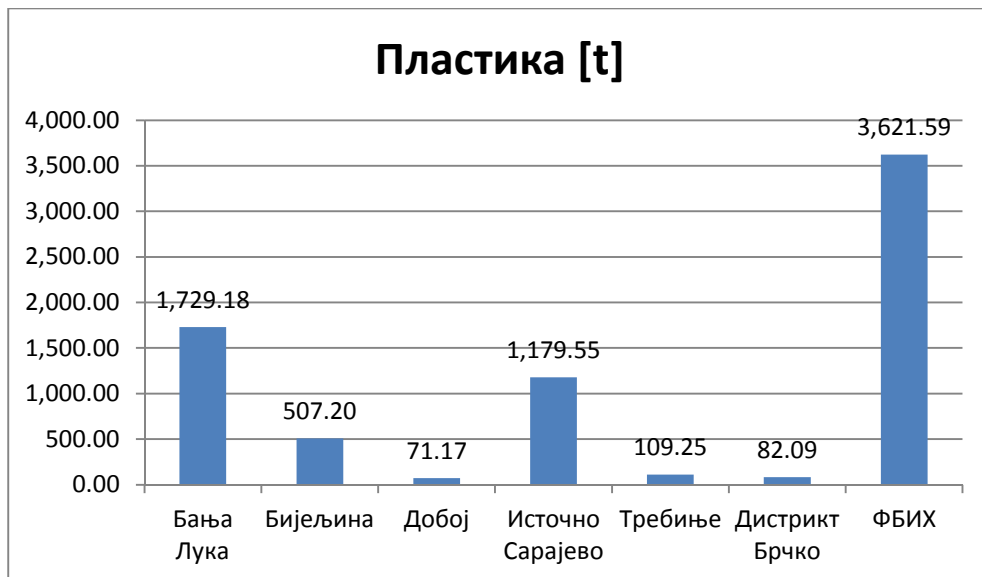
Графикон 5.-Метал

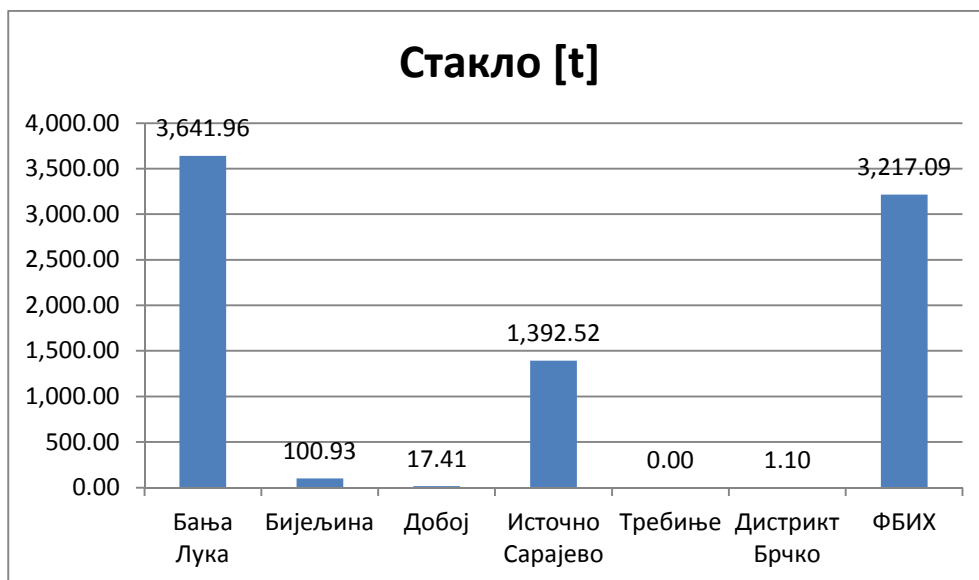
Графикон 6. Папир

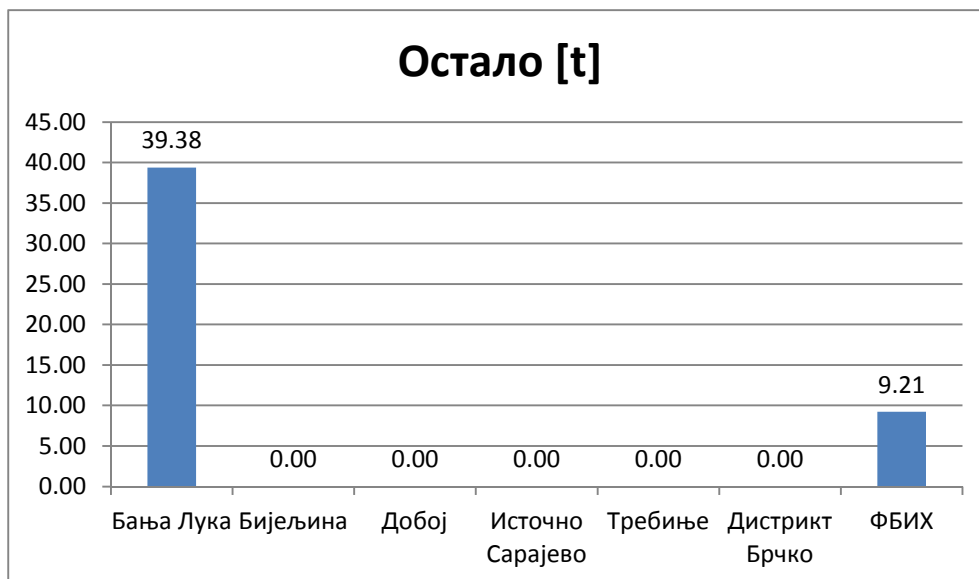
Графикон 7. Пластика

Графикон 8. Стакло

Графикон 9.Остало

2.1.2 Анализа података о количинама амбалажног отпада у Републици Српској за финансијску 2021. годину

Анализом извјештаја добијених од обвезника из Републике Српске, Федерације БиХ, Брчко дистрикта БиХ, дошло се до података о количинама амбалаже и амбалажног отпада пласираног на тржиште Републике Српске, у току финансијске 2021. године, по врстама материјала, што је приказано у Табели 2.

Табела 2. Пријављене количине амбалаже и амбалажног отпада, у Републици Српској у току финансијске 2021. године, по врстама материјала (обвезници из Републике Српске, Федерације БиХ, Брчко дистрикта БиХ)

ПРИЈАВЉЕНЕ КОЛИЧИНЕ АМБАЛАЖНОГ ОТПАДА ЗА 2021 ГОДИНУ (t)			
Врсте материјала	Обвезници са сједиштем у РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ	Обвезници са сједиштем у ФЕДЕРАЦИЈИ БИХ	Обвезници са сједиштем у БРЧКО ДИСТРИКТУ
Амбал. која садржи или је онечишћена опасним мат. [t]	4.04	2.15	0.00
Дрво [t]	878.54	757.05	0.48
Метал [t]	1166.79	671.77	0.82
Остало [t]	39.38	9.21	0.00
Папир (картон) [t]	3884.15	4,012.57	92.65
Пластика [t]	3596.35	3,621.59	82.09
Стакло [t]	5152.82	3,217.09	1.10
УКУПНО	14,722.07	12,291.43	177.15

У оквиру анализе података о пријављеним количинама амбалаже и амбалажног отпада у Републици Српској за финансијску 2021 . годину добијени су подаци о пријављеним обвезницима по регијама Републике Српске, што је приказано у Табели 3. и Графикону 10.

Остали обвезници (укупно 34 обвезника) регистровани су на територији Федерације БиХ и Брчко дистрикта, а пријавили су Фонду количине амбалаже и амбалажног отпада које су пласирали на тржиште Републике Српске, у току 2021. године.

Табела 3. Број обвезника по регијама Републике Српске, Федерацији БиХ и Дистрикту Брчко, према добијеним извјештајима

РЕГИЈЕ	БАЊА ЛУКА	ДОБОЈ	БИЈЕЉИНА	ИСТОЧНО САРАЈЕВО	ТРЕБИЊЕ	ФЕДЕРАЦИЈА БИХ	БРЧКО ДИСТРИКТ
БРОЈ ПРИЈАВЉЕНИХ	67	8	24	2	3	44	0

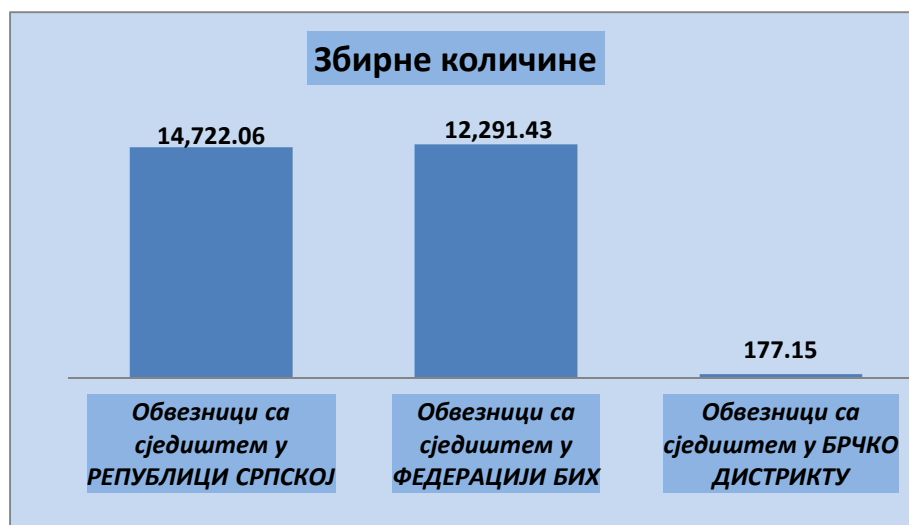
Графикон 10. Графички приказ броја обвезника по регијама Републике Српске, Федерације БиХ, Дистрикта Брчко, према добијеним извјештајима изражен у процентима

Табела 4. Пријављене количине амбалаже и амбалажног отпада, у Републици Српској у току финансијске 2021. године(обвезници из Републике Српске, Федерације БиХ и Брчко дистрикта БиХ)

ПРИЈАВЉЕНЕ КОЛИЧИНЕ АМБАЛАЖНОГ ОТПАДА ЗА 2021 ГОДИНУ (Р.С,ФБИХ И БД) (t)			
Обвезници (сједиште)	Обвезници са сједиштем у РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ	Обвезници са сједиштем у ФЕДЕРАЦИЈИ БИХ	Обвезници са сједиштем у БРЧКО ДИСТРИКТУ
УКУПНО (t)	14,722.06	12,291.43	177.15

Графикон 11. Графички приказ збирног прегледа пријављених количина амбалаже и амбалажног отпада по извјештајима за финансијску 2021.годину (обвезници из Републике Српске, Федерације БиХ и Брчко дистрикта БиХ)

Важно је навести да је Фонд поред евидентирања обвезника и наплате прописаних накнада, радио и на снимању стања сепарисаног сакупљања амбалажног отпада и његовој предаји на рециклажу, од стране комуналних предузећа и других привредних субјеката овлашћених за овај посао. У вези са наведеним, постоји интензивна сарадња са већином комуналних предузећа у Републици Српској, јавним предузећима која управљају регионалним депонијама, локалним заједницама, као и осталим привредним субјектима који се баве сакупљањем амбалажног отпада, а све у циљу остваривања циљева дефинисаних Законом о управљању отпадом.

Од прикупљених средстава Фонд је већинским дијелом финансирао набавку опреме за успостављање система интегрисаног управљања амбалажним отпадом у јединицама локалне самоуправе.

2.2 АКТИВНОСТИ ФОНДА У ОБЛАСТИ УПРАВЉАЊА ПОСЕБНИМ КАТЕГОРИЈАМА ОТПАДА

Фонд, у складу са одредбама Закона о управљању отпадом и Правилника о обрасцима извјештаја о управљању посебним категоријама отпада ("Службени гласник Републике Српске", бр. 87/20), за произведене или увезене производе који после употребе постају отпад наплаћује накнаду за оптерећивање животне средине посебним категоријама отпада, а у сврху покривања трошкова успостављања система управљања посебним токовима отпада у Републици Српској. Висина накнаде обрачунава се на основу **полугодишњег** извјештаја о управљању посебним категоријама отпада који обвезник плаћања накнаде доставља Фонду. Фонд обрачунава накнаду на основу поднесеног извјештаја на следећи начин:

- 1) за прво полугодиште извјештаји се достаљају до 31. јула текуће године,
- 2) за друго полугодиште до 31. јануара наредне године.

Одредбама Закона о управљању отпадом утврђен је законски основ за плаћање Накнаде за оптерећење животне средине посебним категоријама отпада (у даљем тексту: накнада за посебне категорије отпада), а прикупљена средства користе за покривање трошкова успостављања система управљања посебним категоријама отпада у Републици Српској.

Накнада за посебне категорије отпада плаћа се за:

- а) пластичне кесе за ношење,
- б) батерије и акумулаторе,
- в) гуме за моторна возила,
- г) електричне и електронске производе и опрему,
- д) минерална и синтетичка уља и мазива и
- ђ) моторна возила, изузев историјских и колекционарских моторних возила, као и моторних возила дипломатских, конзуларних и међународних представништава.

Обвезник плаћања накнада за посебне категорије отпада је произвођач, увозник или трговац који наведене производе ставља први пут у промет на територији Републике Српске.

Фонд је у току 2021. године, успјешно извршио сљедеће радне задатке:

- Идентификација потенцијалних обвезника, који су обавјештени о обавезама које произилазе на основу прописа из области управљања посебним категоријама отпада;
- Запримање извјештаја од стране 191 привредног субјекта, на које се односе одредбе Закона о управљању отпадом у вези са управљањем посебним категоријама отпада, а Фонд је запримио извјештаје још од 55 привредних субјеката који су изјавили да немају пласиране количине у предметној години;
- Контрола исправности пријављених података;
- Континуиран рад на успостављању информационог система управљања отпадом;
- Сарадња са Инспекторатом Републике Српске у циљу размјене података, обавеза извјештавања о извршеним контролама у складу са прописима којима се уређује област управљања посебним категоријама отпадом, размјена искустава;
- У сарадњи са надлежним Министарством рађено је на усклађивању важећих прописа у Републици Српској са прописима у Федерацији БиХ, због јединственог царинског простора и тржишта у БиХ.

2.2.1. Технички аспект примјене прописа којима је утврђена накнада за оптерећење животне средине посебним категоријама отпада

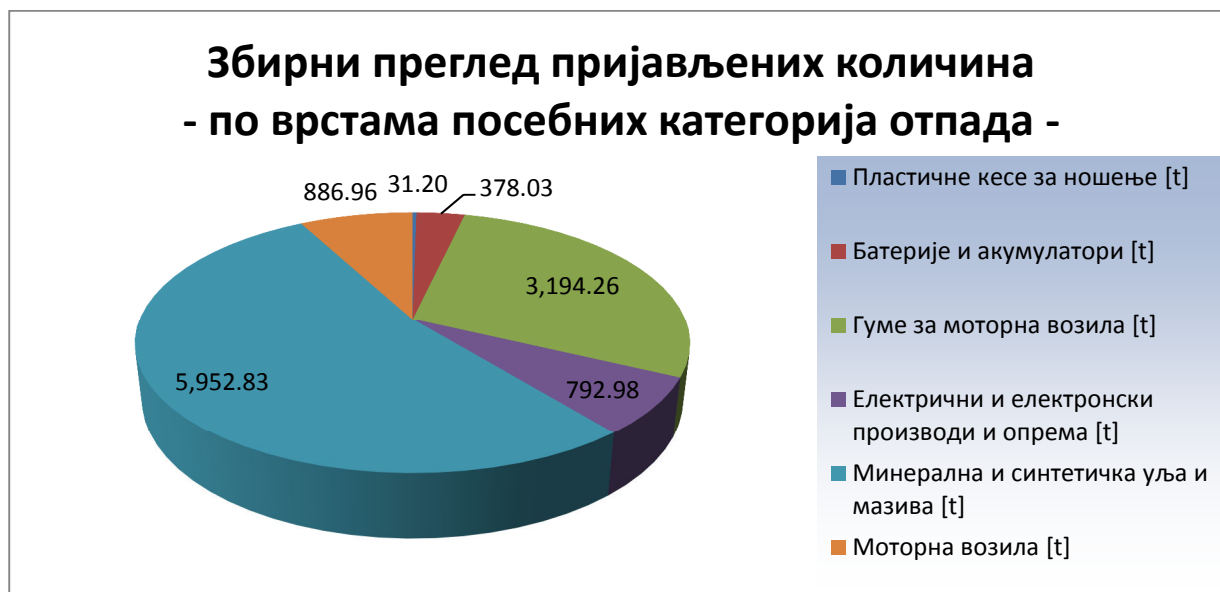
Када је у питању прикупљање средстава од накнада за посебне категорије отпада за 2021. годину, Фонд је извршио евиденцију прикупљених података о количинама отпада, а са наплатом ове накнаде ће се почети у 2022. години. Преглед података о пријављеним количинама посебних категорија отпада по врстама, за 2021.годину, дат је у Табели 5.

Табела 5. Преглед података о пријављеним количинама посебних категорија отпада по врстама, за 2021.годину

ПОДАЦИ ЗА 2021.год	Бања Лука	Бијељина	Добој	Источно Сарајево	Требиње	Дистрикт Брчко	ФБИХ	УКУПНО [t]
Пластичне кесе за ношење [t]	10.47	20.03	0.00	0.00	0.00	0.00	0.70	31.20
Батерије и акумулатори [t]	281.77	0.00	60.76	8.84	0.00	0.00	26.66	378.03
Гуме за моторна возила [t]	1,823.78	16.45	1,152.74	0.00	0.00	1.66	199.63	3,194.26
Електрични и електронски производи и опрема [t]	600.38	53.63	0.03	1.89	0.00	0.00	137.05	792.98
Минерална и синтетичка уља и мазива [t]	5,545.39	59.40	283.39	0.00	0.00	0.00	64.65	5,952.83
Моторна возила [t]	331.04	0.00	73.84	0.00	0.00	0.00	482.08	886.96
УКУПНО [t]	8,592.82	149.51	1,570.76	10.73	0.00	1.66	910.78	11,236.26

Обрадом података из запримљених извјештаја пријављених количина посебних категорија отпада за 2021. годину, добијени су подаци о количини пласираних посебних категорија отпада на тржиште Републике Српске по врстама, (пластичне кесе за ношење, батерије и акумулатори, гуме за моторна возила, електрични и електронски производи и опрема, минерална и синтетичка уља и мазива и моторна возила), што је приказано збирно у процентуалном износу у графиконима 12. и 13. а појединачно у графиконима од 14. до 19.

Графикон 12. Количине посебних категорија отпада по врстама изражена у тонама

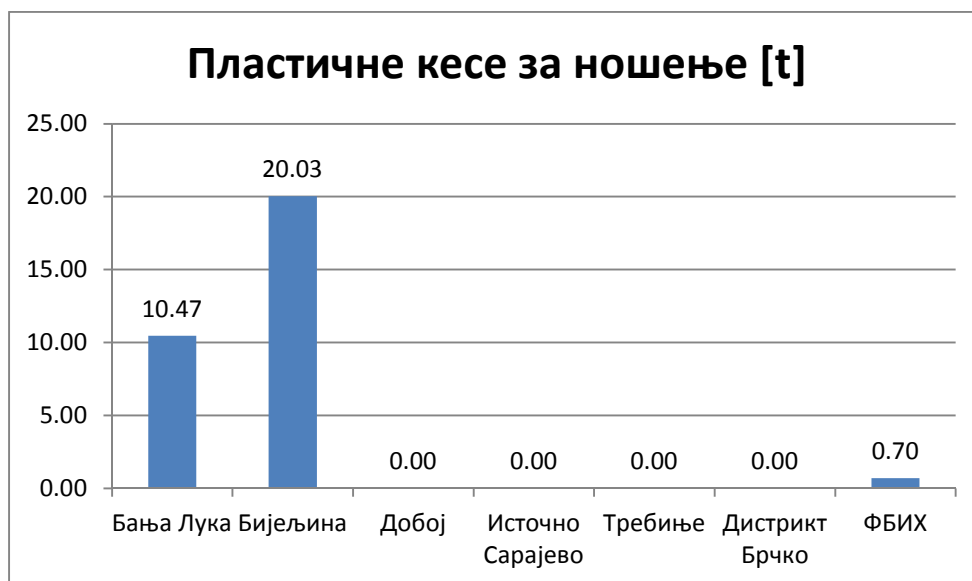

Графикон 13. Количине посебних категорија отпада по регијама РС ,ФБиХ и БД изражена у тонама

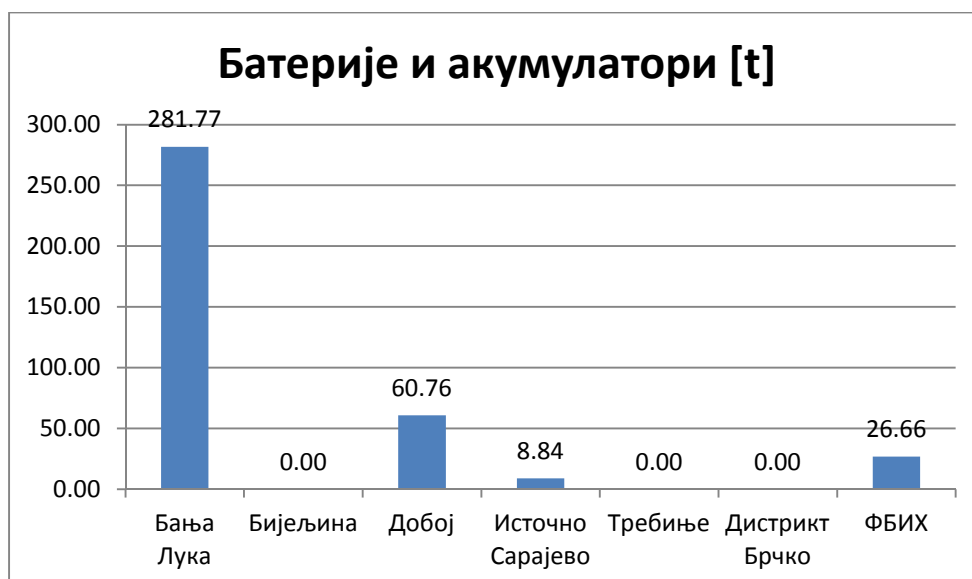

Графикони 14. до 19. Подаци о количинама посебних категорија отпада по регијама Републике Српске, Федерације БиХ и Брчко Дистрикта, према извјештајима за 2021. годину

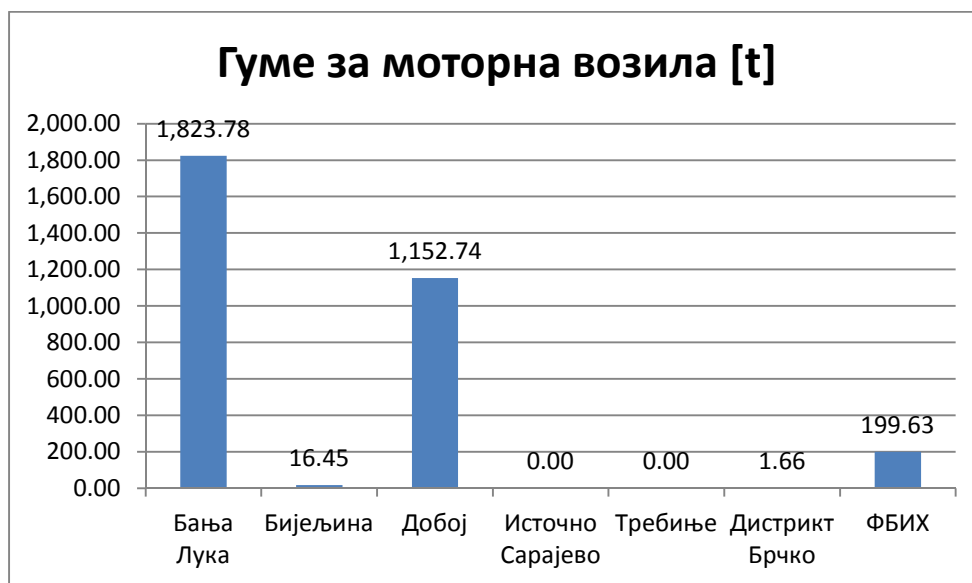
Графикон 14. Пластичне кесе за ношење

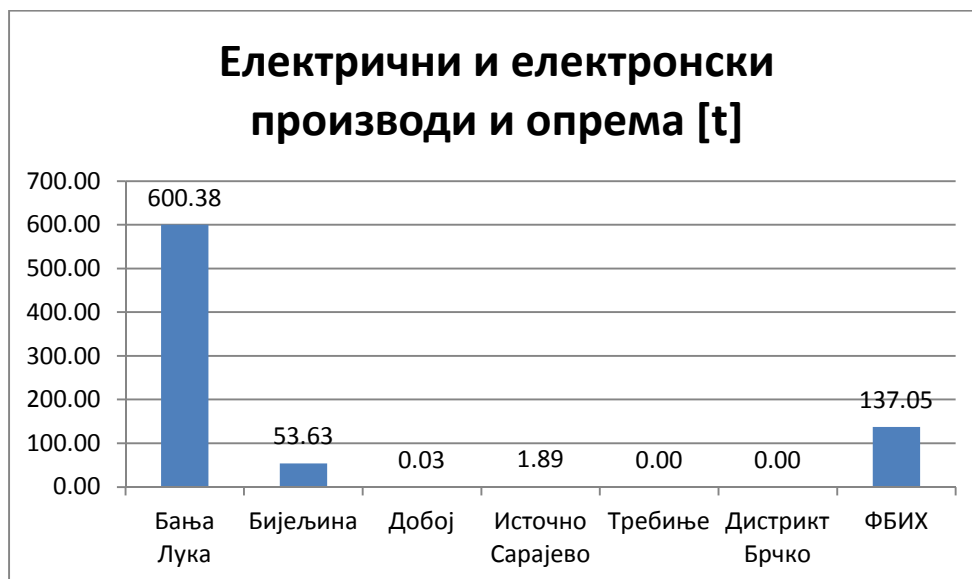
Графикон 15. Батерије и акумулатори

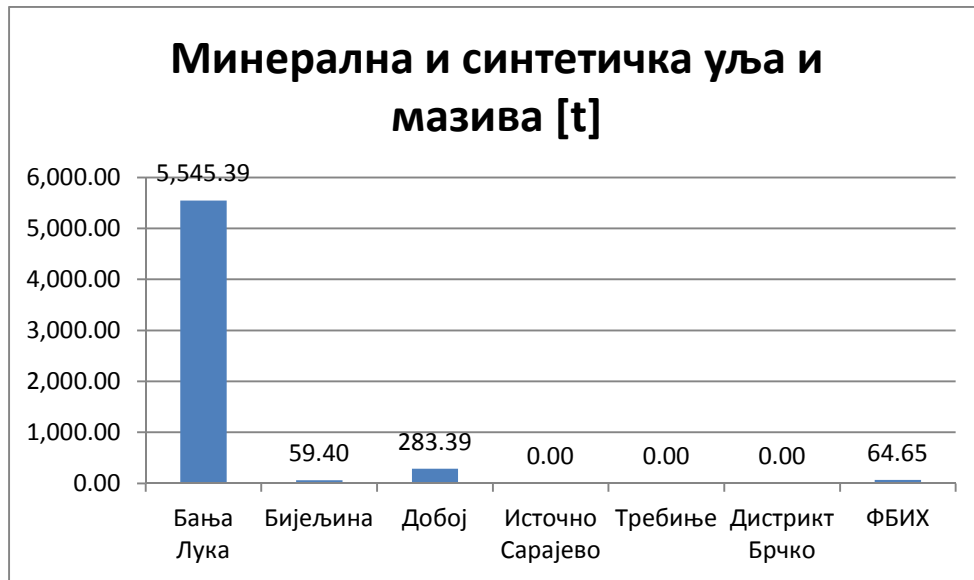
Графикон 16. Гуме за моторна возила

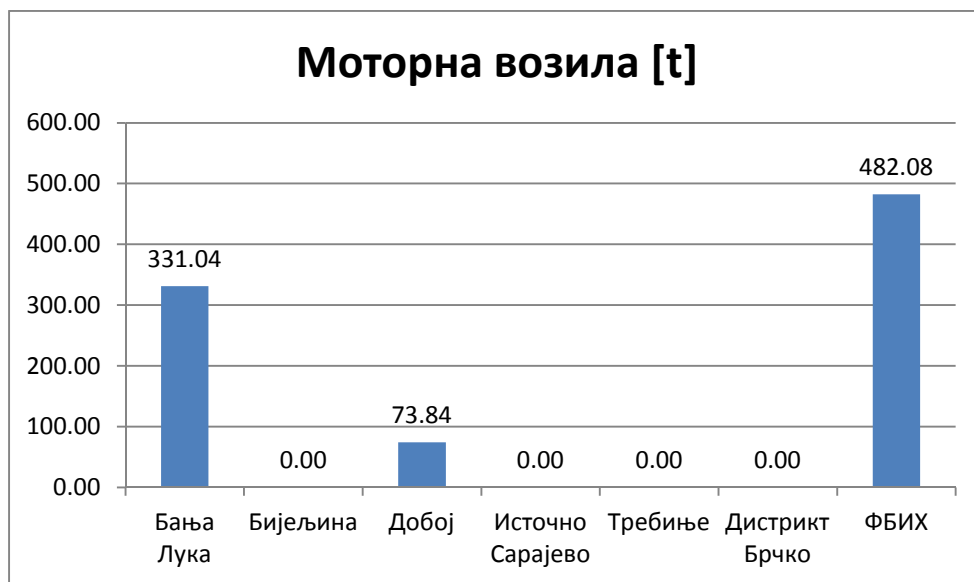
Графикон 17. Електрични и електронски производи и опрема

Графикон 18. Минерална и синтетичка уља и мазива

Графикон 19. Моторна возила

2.2.2. Подаци о количинама посебних категорија отпада стављених на тржиште Републике Српске за 2021.годину

Обрадом запримљених извјештаја од стране обвезника из Републике Српске, Федерације БиХ и Брчко дистрикта БиХ, добијени су подаци о количинама посебних категорија отпада стављених на тржиште Републике Српске, у току 2021. године, по врстама, што је приказано у Табели 6.

Табела 6. Пријављене количине посебних категорија отпада, у Републици Српској у току 2021. године, по врстама (обвезници из Републике Српске, Федерације БиХ и Брчко дистрикта БиХ)

ПРИЈАВЉЕНЕ КОЛИЧИНЕ ПОСЕБНИХ КАТЕГОРИЈА ОТПАДА ОТПАДА ЗА 2021 ГОДИНУ (t)			
ПОСЕБНА КАТЕГОРИЈА ОТПАДА	Обвезници са сједиштем у РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ	Обвезници са сједиштем у ФЕДЕРАЦИЈИ БИХ	Обвезници са сједиштем у БРЧКО ДИСТРИКТУ
Пластичне кесе за ношење [t]	30.5	0.7	0
Батерије и акумулатори [t]	351.37	26.66	0
Гуме за моторна возила [t]	2992.97	199.63	1.66
Електрични и електронски производи и опрема [t]	655.93	137.05	0
Минерална и синтетичка уља и мазива [t]	5888.18	64.65	0
Моторна возила [t]	404.88	482.08	0
УКУПНО	10,323.83	910.78	1.66

Анализом запримљених извјештаја, пријављених количина посебних категорија отпада у Републици Српској за 2021. годину добијени су подаци о обвезницима по регијама Републике Српске, што је приказано у Табели 7. и Графикону 20.

Табела 7. Број обвезника по регијама Републике Српске, Федерацији БиХ и Дистрикту Брчко, према добијеним извјештајима

РЕГИЈЕ	БАЊА ЛУКА	ДОБОЈ	БИЈЕЉИНА	ИСТОЧНО САРАЈЕВО	ТРЕБИЊЕ	ФЕДЕРАЦИЈА БИХ	БРЧКО ДИСТРИКТ
БРОЈ ПРИЈАВЉЕНИХ	107	19	23	1	0	38	3

Графикон 20. Графички приказ броја обвезника по регијама Републике Српске, Федерације БиХ и Дистрикта Брчко, према добијеним извјештајима изражен у процентима

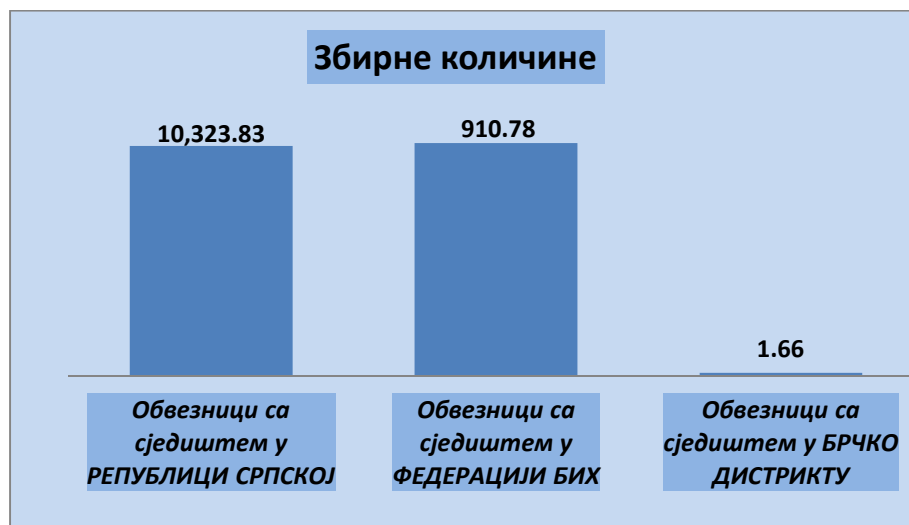

Табела 8. Пријављене количине посебних категорија отпада, у Републици Српској за 2021.годину, (обвезници из Републике Српске, Федерације БиХ и Брчко дистрикта БиХ)

ПРИЈАВЉЕНЕ КОЛИЧИНЕ ПОСЕБНИХ КАТЕГОРИЈА ОТПАДА ОТПАДА ЗА 2021 ГОДИНУ (РС,ФБИХ И БД) (t)			
Обвезници (сједиште)	Обвезници са сједиштем у РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ	Обвезници са сједиштем у ФЕДЕРАЦИЈИ БИХ	Обвезници са сједиштем у БРЧКО ДИСТРИКТУ
УКУПНО (t)	10,323.83	910.78	1.66

Графикон 21. Графички приказ збирног прегледа пријављених количина посебних категорија отпада по извјештајима за 2021.годину (обвезници из Републике Српске, Федерације БиХ и Брчко дистрикта БиХ)

2.3 АКТИВНОСТИ ФОНДА У ОБЛАСТИ ВОЂЕЊА И АЖУРИРАЊА ПОДАТАКА О УПРАВЉАЊУ ОТПАДОМ, У 2021. ГОДИНИ

На основу Закона о Фонду, те на основу одредби Закона о управљању отпадом и Правилника о методологији прикупљања података о отпаду и њиховој евиденцији („Службени гласник Републике Српске“, број 71/15), Фонд је у току 2021. године, успјешно извршио сљедеће радне задатке:

1. Настављена је сарадња са једницама локалне самоуправе, комуналним предузећима, као и привредним друштвима која имају дозволу за управљање отпадом, при чему су исти обавијештени о обавезама достављања годишњих извјештаја са подацима о саставу и количинама прикупљеног генерисаног комуналног отпада;
2. Формирана база података се континуирано ажурира и похрањују се подаци из образаца о количинама генерисаног комуналног отпада које достављају локалне заједнице и комунална предузећа, као и подаци из образаца (ГИО 1,2,3,4,5) које достављају произвођачи отпада, постројења, увозници и извозници отпада;
3. Припремљени су годишњи извјештаји о управљању за амбалажу и амбалажни отпад.
4. У сарадњи са УНДП-ом урађен је Нацрт пројектног задатка за успостављање интегралног информационог система за управљање отпадом у Републици Српској (IWMIS).

2.4 МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА У ПРОЈЕКТИМА ИЗ ОБЛАСТИ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

У циљу остваривања међународне сарадње на што вишем новоу, а у оквиру своје дјелатности, Фонд је у току 2021. године активно радио на припреми међународних пројеката из области заштите животне средине, у сарадњи са ресорним Министарством, различитим партнерима из земаља региона и Европске уније.

У току 2021. године Фонд је у потпуности испунио обавезе у складу са Планом рада и финансијским планом Фонда за заштиту животне средине и енергетску ефикасност Републике Српске, за период 1.1-31.12.2021. године (у даљем тексту: План рада Фонда за 2021. годину) и наставио активно радити на припреми пројеката који ће се суфинансирати средствима Фонда и/или Европске уније (Инструмент предприступне помоћи ИПА III и програми Заједнице). Фонд је учествовао у припреми и спровођењу пројеката из области заштите животне средине у сарадњи са надлежним институцијама, надлежним министарствима, те Дирекцијом за европске интеграције, као и са стручним и научним институцијама, те јединицама локалне самоуправе.

2.4.1 Конвенција о климатским промјенама (UNFCCC)

Фонд је у 2021. години континуирано учествовао у активностима у вези са спровођењем Конвенције о климатским промјенама у БиХ, у сарадњи са ресорним Министарством које је и Национална референтна тачка (Focal Point) за ову конвенцију. Представник Фонда је активни члан делегације БиХ која учествује на званичним конференцијама Уједињених нација о промјени климе.

2.4.2 Пројекат „Постизање очувања биолошке разноликости кроз успостављање и ефикасно управљање заштићеним подручјима и изградњу капацитета за заштиту природе у Босни и Херцеговини“

Наведени пројекат одобрен је од стране Глобалног фонда за околиш/животну средину (GEF) у јулу 2015. године, као одговор на захтјев који је упућен у име Босне и Херцеговине за кориштење средстава GEF-6 STAR алокације у фокалном подручју биодиверзитета. Програм UN-а за околиш (УНЕП) је имплементациона агенција пројекта у сарадњи са партнерима из Босне и Херцеговине и у току је финализација пуног Пројектног приједлога за подношење GEF-у. Фонд је у сарадњи са ресорним министарствима активно учествовао у реализацији предвиђених активности у току 2021.године.

2.4.3 Пројекат „Помоћ Босни и Херцеговини у побољшању квалитета ваздуха и управљању квалитетом ваздуха“

Пројекат “Помоћ Босни и Херцеговини у побољшању квалитета ваздуха и управљању квалитетом ваздуха” је иницирала Влада Шведске са циљем указивања на велике изазове у сектору загађења ваздуха у БиХ. Имплементационо тијело за овај пројекат је шведска Агенција за заштиту животне средине. За пројектне активности у Републици Српској је надлежно Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију. Имплементација Пројекта је планирана у периоду до 2022. године. Циљ програма је да се стави тежиште на два кључна средства за унапређење управљања квалитетом ваздуха и квалитета ваздуха генерално:

1. Процјена квалитета ваздуха и системи квалитета ваздуха
2. Активности на побољшању квалитета ваздуха

Циљ Пројекта је остваривање сљедећих резултата:

1. Побољшање инфраструктуре и капацитета за чување података,
2. Побољшање инфраструктуре и капацитета референтних лабораторија,
3. Израда Студија о изворима загађења ваздуха у 6 великих градова (по три у ентитетима),
4. Економичне и прилагодљиве активности на побољшању квалитета ваздуха,
5. Информативне кампање у вези са квалитетом ваздуха и јавним здрављем и
6. Провођење закона путем инспекцијских служби.

2.4.4. Пројекат CIRCLE (Иновација и тестирање одрживих рјешења циркуларне економије у јадранском подручју)

Пројекат CIRCLE је финансиран у склопу INTERREG ADRIAN програма Европске уније, а у Босни и Херцеговини учествују Фонд и Општина Лакташи. Укупна вриједност пројекта је 1.582 717,00 евра, од којих је Фонд за пројектне активности у периоду 2020-2022. година осигурао средства у износу од 81.349,00 евра, те додатно из својих средстава финансира пројектне активности у вриједности од 14.355,75 евра. Поред Фонда пројекат реализује још 13 партнера из Италије, Словеније, Хрватске, Србије, Црне Горе, Албаније, Грчке и Босне и Херцеговине.

Фонд је у току 2021. године активно учествовао у активностима пројекта. Уз подршку консултаната развијен је CIRCLab модел као циркуларни пословни модел у области управљања органским отпадом. Моделом се настоји успоставити сарадња већег броја учесника како би се организовао ефикасан и одржив систем управљања органским отпадом на подручју Бања Луке. Визија модела је да се одрживо управљање отпадом засновано на принципима циркуларне економије примјењује на свим територијама, токовима отпада и пословању комуналних предузећа у регији Бања Лука. Извршена је имплементација малог демонстрационог постројења које обухвата потребну опрему за пред-третман и организацију одвајања и сакупљања органског отпада. Одржан је транснационални састанак у општини Форли у Италији на којем је учествовао представник Фонда.

2.5 РЕАЛИЗАЦИЈА ПРОЈЕКТНИХ АКТИВНОСТИ

У складу са Планом рада Фонда за 2021. годину, гдје су дефинисане мјере и општи циљеви у области заштите животне средине, а који је усвојен од стране Управног одбора Фонда и Владе Републике Српске, реализоване су активности које су биле предмет Јавног конкурса, одлука Владе Републике Српске и рјешења директора Фонда, ради улагања у програме, пројекте и друге активности у област заштите животне средине.

2.5.1 Активности у току 2021. године у вези са расписаним Јавним конкурсом за додјелу средстава за суфинансирање програма и пројеката из области заштите животне средине за 2020. годину, број 2.01.1-2125/20 ("Службени гласник Републике Српске", број 125/20)

У складу са Одлуком Управног одбора Фонда, број 1-5.1/20, од 6.8.2020. године, директор Фонда расписао је Јавни конкурс за додјелу средстава за суфинансирање програма и пројеката из области заштите животне средине за 2020.годину, број 2.01.1-2125/20 ("Службени гласник Републике Српске", број 125/20 - у даљем тексту: Јавни конкурс за 2020. годину).

Одлука о избору корисника средстава Фонда, број 1-9.10/21 донешена је 19.3.2022. године, те су на основу ове Одлуке закључени уговори са корисницима (100 пројеката) почетком године, док је током 2021. године реализован велик број активности директно везаних за пројекте.

Предмет Јавног конкурса за 2020. годину је додјела средстава Фонда ради улагања у реализацију програма и пројеката из следећих области:

1. Развој система интегрисаног управљања амбалажним отпадом у јединицама локалне самоуправе

- 1.1. Јачање система управљања амбалажом и амбалажним отпадом кроз финансирање активности на збрињавању и смањењу амбалажног отпада, са видљивим ефектима смањења амбалаже и амбалажног отпада на територији РС;
- 1.2. Изградња система и капацитета потребне инфраструктуре и набавка опреме у циљу осавремењавања материјалних средстава у дијелу који се односи на сакупљање, раздвајање, складиштење, поновно искоришћење, третман и одлагање амбалажног отпада;
- 1.3. Израда техничке документације за за санацију депонија, истраживачки пројекти, израда планова, програма и студија за депоније и рециклажна дворишта;
- 1.4. Едукација и јачање свијести о питањима сепарисаног сакупљања амбалажног отпада и његове рециклаже односно поновне употребе.

2. Заштита вода

- 2.1. Израда техничке документације за заштиту изворишта;
- 2.2. Израда техничке документације, изградња/набавка постројења и опреме за третман отпадних вода, истражни радови и изградња потребне пратеће инфраструктуре за побољшање капацитета изворишта, те побољшање квалитета питке воде;
- 2.3. Едукација и јачање свијести о питањима заштите вода.

Трошкови пламана средстава Јавног конкурса из области заштите животне средине у 2021. години износили су укупно 3,051,500.00 КМ (закључени уговори и анекси уговора током 2021. године-104 пројекта), при чему се на:

- област развоја система интегрисаног управљања амбалажним отпадом у јединицама локалне самоуправе, износ од 2,201,500.00 КМ;
- област заштите вода, износ од 850,000.00 КМ

Табела 9. Преглед улагања Фонда из области заштите животне средине у 2021. години

Р.бр.	Тематска област	Одобрена средства Фонда (КМ)
1.	Развој система интегрисаног управљања амбалажним отпадом у јединицама локалне самоуправе	2.201,500.00
2.	Заштита вода	850,000.00
УКУПНО		3,051,500.00

Највећим дијелом средства су уложена у пројекте успостављања система интегрисаног управљања амбалажним отпадом у јединицама локалне самоуправе и комуналним предузећима кроз набавку комуналне опреме. Средства су утрошена за јачање капацитета комуналних предузећа, локалних заједница, као и привредних друштава која су обвезници система плаћања накнаде за оптерећење животне средине амбалажним отпадом.

Из области развоја система интегрисаног управљања амбалажним отпадом у јединицама локалне самоуправе највећи дио средства је додијељен предузетницима, комуналним предузећима, локалним заједницама, који се баве управљањем отпадом, као и привредним друштвима која су обвезници система плаћања накнаде за оптерећење животне средине амбалажним отпадом. Релизацијом наведених пројеката остварена су значајна улагања у области заштите животне средине, при чему су постигнути видљиви резултати и ефекти на животну средину. Средства су улагана у пројекте успостављања система интегрисаног управљања амбалажним отпадом у јединицама локалне самоуправе и комуналним предузећима кроз набавку комуналне опреме. Извршена је набавка сљедеће опреме: 2 комплетне савремене линије сортирнице за раздвајање и балирање амбалажног отпада, формирана су 3 рециклажна центра за раздвајање комуналног отпада, набављено је 9 специјализованих комуналних возила различитог капацитета, 3 полуаутоматске пресе за амбалажу, неколико прес контејнера, око 250 контејнера капацитета од 1,1 до 1,3 м³ и око 500 канти за одлагање отпада. Финансирани су пројекти израде техничке документације за формирање рециклажних дворишта.

Из области заштите вода највећи дио средства је додијељен привредним друштвима, комуналним предузећима и локалним заједницама. Средства су улагана у пројекте израде техничке документације за заштиту изворишта, истражне радове и повећање инфраструктуре за побољшање капацитета изворишта и побољшање квалитета питке воде, као и за изградњу система пречишћавања отпадних вода у привредним субјектима.

2.5.2 Реализација пројеката и програма из области заштите животне средине финансираних по основу општих аката Фонда

Фонд је у складу са годишњим планом рада, финансијским планом и општим актима, суфинансирао укупно **25 пројеката** из тематских области заштите, очувања и побољшања квалитета вода, подстицање програма еколошког образовања и јачања јавне свијести о питањима очувања животне средине и одрживог развоја, јачања система управљања амбалажним отпадом, уређења и санације депонија, као и области заштите и очувања биодиверзитета.

Из области финансирања програма еколошког образовања и јачања свијести о питањима очувања животне средине постигнути су резултати у побољшању информисаности о стању животне средине у Републици Српској, имплементирани су програми едукације, подржан је наставни кадар у вези са системом информисања о животној средини у предшколском и школском васпитању и образовању. Сprovedена је едукација становништва о питањима заштите животне средине на локалном нивоу.

Из области заштите, очувања и побољшања квалитета вода финансирани су пројекти уређења и чишћења водотокова, као и санације и заштите изворишта питке воде.

У складу са одредбама Закона о управљању отпадом, Фонд је подржао низ пројекта из области управљања амбалажним отпадом. Средства су улагана у јачања капацитета инфраструктуре комуналних предузећа.

Табела 10. Преглед улагања Фонда из области заштите животне средине по тематским областима, начин суфинансирања општи акати, уговорено у 2021. години

Р.бр.	Тематска област	Одобрена и уговорена средства Фонда (КМ)
1.	Заштита, очување и побољшање квалитета вода	15,500.00
2.	Финансирање програма еколошког образовања и јачања јавне свијести о питањима очувања животне средине и одрживог развоја	21,000.00
3.	Јачања система управљања амбалажним отпадом	23,346.99
4.	Подстицање образовних, истраживачких и иноваторских студија	4,500.00
5.	Заштита, очување и побољшање квалитете ваздуха и земљишта	13,400.00
6.	Заштита и очувања биодиверзитета	10,892.00
7.	Уређење и санација комуналних и дивљих депонија	4,000.00
УКУПНО		92,638.99

Укупна вриједност пројеката је **141,567.04 КМ**, од чега властито улагање корисника средстава Фонда износи **48,928.05 КМ**, односно **34,56 %**, а улагање Фонда износи **92,638.99 КМ**, односно **65,44 %**, у односу на инвестицију. Највећи дио средстава је додијељен невладиним организацијама, јавним установама, образовним установама и локалним заједницама.

2.5.3 Реализација пројеката и програма из области заштите животне средине финансираних на основу одлука Владе Републике Српске

Фонд је у 2021. години суфинансирао **24 пројекта** на основу одлука Владе Републике Српске из различитих подобласти заштите животне средине.

Из области заштите, очувања и побољшања квалитета вода испуњен је циљ мониторинга квалитета стања површинских вода при чему су извршене процјене еколошког и хемијског статуса површинских вода у складу са Законом о водама ("Службени гласник Републике Српске", бр. 50/06, 92/09 и 121/12), испуњене су међународне обавезе Босне и Херцеговине и Републике Српске, праћено је стање квалитета вода ради заштите и достизања доброг еколошког статуса и достављени су подаци у Међународну мониторинг мрежу (TNMN) у оквиру Међународне комисије за заштиту ријеке Дунав (ICPDR).

У оквиру ове области суфинансиране су и активности Републичког хидрометеоролошког завода везано за одржавање мјерних станица за мониторинг површинских вода.

Из области јачања система интегрисаног управљања амбалажним отпадом у јединицама локалне самоуправе, комуналним предузећима и предузећима која имају дозволу за управљање

отпадом, суфинансирани су пројекти успостављања система интегрисаног управљања амбалажним отпадом кроз набавку и осавремењавање примарне комуналне опреме.

Табела 11. Преглед улагања Фонда из области заштите животне средине по одлукама Владе Републике Српске из 2021. године

Р. бр.	Властито учешће корисника средстава	Суфинансирање Фонда	Укупна вриједност пројеката (КМ)
1.	1,351,547.66	2,159,000.00	3,510,547.66

Укупна вриједност пројеката је **3,510,547.66 КМ**, од чега је суфинансирање-улагање Фонда износило **2,159,000.00 КМ** или **61.50 %**, док је властито учешће корисника средстава износило **1,351,547.66 КМ** или **38.50 %**.

2.6. АКТИВНОСТИ ФОНДА У ОБЛАСТИ ЕНЕРГЕТСКЕ ЕФИКАСНОСТИ И ОБНОВЉИВИХ ИЗВОРА ЕНЕРГИЈЕ У 2021. ГОДИНИ

Област енергетске ефикасности има значајну улогу у енергетској политици Републике Српске, с обзиром на економске и стратешке могућности које поменуто област пружа, као и на трендове у Европи и свијету. Обавезе реализације мјера енергетске ефикасности слиједе из усвојених законских и подзаконских аката, као и из услова из Уговора о успостављању Енергетске заједнице, чија је потписница и Босна и Херцеговина.

Основни циљ Фонда је спровођење енергетске политике Републике Српске која је дефинисана стратешким документима, законским и подзаконским актима, финансијска и организациона подршка имплементацији програма и пројеката из области енергетске ефикасности и обновљивих извора енергије. Посебно су значајни пројекти гдје се смањује потрошња енергије и емисија гасова са ефектом стаклене баште, те пројекти коришћења обновљивих извора енергије и енергетске ефикасности у сектору зградарства.

Стратегија развоја енергетике Републике Српске до 2030. године енергетској ефикасности даје значајно мјесто. Побољшана ефикасност свих дијелова енергетског сектора један је од циљева дефинисаних у Стратегији, а то се посебно односи на финалну потрошњу енергије.

У складу са стратешким документима и програмима Владе у области енергетске ефикасности и коришћења обновљивих извора енергије, међународним уговорима чија је потписница Република Српска, односно БиХ, за намјене утврђене одредбама Закона о Фонду, те приоритетима Министарства енергетике и рударства и надлежног Министарства у области енергетске ефикасности и коришћења обновљивих извора енергије, а у складу са Планом рада Фонда за 2021. годину, реализоване су следеће активности:

2.6.1. АКТИВНОСТИ ФОНДА НА ОСНОВУ ОБАВЕЗА ПРОПИСАНИХ ЗАКОНОМ О ЕНЕРГЕТСКОЈ ЕФИКАСНОСТИ У 2021. ГОДИНИ

а) Активности Фонда на реализацији важећег Акционог плана енергетске ефикасности Републике Српске

Фонд је у току 2021. године, у сарадњи са Министарством енергетике и рударства, надлежним Министарством и Министарством финансија, активно радио на праћењу реализације мјера енергетске ефикасности предвиђених важећим Акционим плана енергетске ефикасности Републике Српске.

У току 2021. године Фонд је учествовао у процесу прикупљања података о уштедама оствареним кроз пројекте енергетске ефикасности јединица локалних самоуправа, затим кроз пројекте кредитиране од стране Свјетске банке, УНДП-а, те кроз пројекте суфинансиране директно од стране Фонда.

б) Акциони планови енергетске ефикасности јединица локалне самоуправе

Током 2021. године Фонд је наставио са прикупљањем података о реализацији Акционих планова енергетске ефикасности јединица локалних самоуправа. Јединице локалне самоуправе према Закону о енергетској ефикасности достављају Министарству енергетике и рударства и Фонду годишњи извјештај о реализацији акционог плана, који обавезно садржи анализу циљева постигнутих у претходној години, најкасније до 31. марта текуће године за претходну годину.

в) Акциони планови енергетске ефикасности великих потрошача

У сврху остваривања циљева за смањење потрошње енергије овим законом су прописане обавезе за велике потрошаче у које спадају сви они крајњи купци енергије чија укупна годишња потрошња енергије прелази 36 TJ или 10 GWh, те је чланом 9. став 1. Закона о енергетској ефикасности прописано да је велики потрошач енергије обавезан да донесе план енергетске ефикасности.

Велики потрошач доноси план енергетске ефикасности за период од три године, а Фонд заједно са Министарством енергетике и рударства, прати реализацију мјера енергетске ефикасности предвиђених поменутих Акционим плановима.

г) База података енергетске ефикасности Републике Српске

Информациони систем енергетске ефикасности Републике Српске (ИСЕЕРС) чине: софтверске апликације за унос и обраду података, серверске апликације и рачунарско - телекомуникациона опрема неопходна за приступање и употребу система.

Фонд је у складу са прописаном законском регулативом из ове области радио на анализи пословних процеса, пројектовању структуре базе података и планирању модула будућег Информационог система. У припреми је и модул "Јединствени регистар о енергетским карактеристикама зграда" који треба да омогући евидентирање основних података о зградама у јавном и стамбеном сектору у Републици Српској и тиме створи основну претпоставку за унос свих осталих енергетских карактеристика зграда у свим осталим модулима.

Информациони систем функционише кроз следеће модуле:

- модул "Регистар сертификата" обезбјеђује подршку за процес издавања енергетских сертификата и што је много важније омогућава унос података који су од изузетне важности за праћење енергетских карактеристика зграда, а то су подаци о грађевинској физици и техничким системима. Функционалност издавања сертификата је тренутно обезбјеђена кроз аутономно софтверско рјешење „Регистар енергетских сертификата Републике Српске - РЕЦРС”,

- модул "Регистар потрошње енергије" обезбјеђује прикупљање података о потрошњи енергије јавних зграда чиме се овлашћеним лицима за енергетски менаџмент омогућава да идентификују и примјене мјере енергетске ефикасности које резултују мањом потрошњом енергије и значајним финансијским уштедама,
- модул "Регистар примјењених мјера енергетске ефикасности" омогућава мониторинг и верификацију свих имплементираних мјера енергетске ефикасности на основу евидентираних измјена у грађевинској физици и техничким системима и пружа најпрецизнију информацију о ефектима примјењених мјера,
- модул "Регистар оператера, дистрибутера и снабдјевача енергијом Републике Српске" омогућава прикупљање сљедећих података о оператерима, дистрибутерима и снабдјевачима енергије у Републици Српској: преглед енергије и енергената, према структури крајњих купаца, категорији и врсти потрошње, географску локацију њихових крајњих купаца, процјену стања енергетске ефикасности, податке о степену мјерења енергије према структури крајњих купаца, категорији и врсти потрошње, податке о понудама енергетских услуга крајњим купцима, податке о понудама за уградњу индивидуалних уређаја за мјерење потрошње енергије.

Информациони систем енергетске ефикасности Републике Српске конципиран је тако да се свим постојећим и будућим софтверским алатима за енергетску ефикасност као што су MVP (Monitoring and Verification Platform – „web“ апликација која прати реализацију мјера енергетске ефикасности према "боттом-уп" методологији), EMIS (Energy Management Information System - „web“ апликација за праћење и анализу потрошње енергије у јавним зградама) приступа под контролисаним условима и са додијељеним привилегијама и на тај начин омогућава анализа, прорачуни и израда извјештаја о енергетској ефикасности.

д) База података јавних објеката у циљу идентификације потенцијалних пројеката за уштеду енергије

Фонд је наставио са активностима на формирању базе података јавних објеката у циљу идентификације потенцијалних пројеката за уштеду енергије. Формирање базе података врши се путем попуњавања обрасца за јавне нестамбене објекте кроз „Стални јавни позив за формирање базе података јавних објеката“. База података односи се на јавне установе и зграде у власништву јединица локалних самоуправа на територији Републике Српске (управне и административне зграде, школе, вртиће, болнице, домове за незбринуту дјецу и остале јавне установе).

На основу законских обавеза, а у складу са расположивим средствима, Фонд је у току 2021. године суфинансирао програме, пројекте и сличне активности ради унапређења енергетске ефикасности.

2.6.2. АКТИВНОСТИ ФОНДА НА ОСНОВУ ОБАВЕЗА ПРОПИСАНИХ ЗАКОНОМ О УРЕЂЕЊУ ПРОСТОРА И ГРАЂЕЊУ

а) Извођење наставе Програма обуке за лица која врше енергетски преглед зграда и провјера стеченог знања, у 2021. години

У току 2021. године због епидемиолошке ситуације која је била на снази у наведеном периоду настава у складу са Програмом обуке за лица која врше енергетски преглед зграда није спроведена. Наставни садржај обуке, у трајању од 60 часова дефинисан је по сљедећим тематским цјелинама:

1. Енергетско сертификавање у Републици Српској,
2. Техничка регулатива у Републици Српској,

3. Енергетика и физика зграда,
4. Основе грађевинарства, конструкција зграда и материјали,
5. Системи гријања, хлађења, вентилације, климатизације и расвјете,
6. Анализа постојећег стања енергетске ефикасности у зградарству,
7. Израда извјештаја,
8. Практични примјери провођења енергетског прегледа зграда.

Полазници који успјешно заврше Програм обуке за лица која врше енергетски преглед зграда стичу услов за добијање лиценце за вршење енергетског прегледа зграда коју у складу са Законом о уређењу простора и грађењу издаје Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију Републике Српске.

б) Издавање енергетских сертификата зграда

Фонд је у складу са Законом о уређењу простора и грађењу, у периоду 1.1-31.12.2021. године, издао 257 енергетских сертификата, те исте доставио надлежним одјељењима за енергетску ефикасност у јединицама локалних самоуправа. Фонд води базу података о енергетској ефикасности зграда и издатим енергетским сертификатима.

в) Вршење промоције мјера енергетске ефикасности

У циљу афирмисања Фонда у научним, стручним, привредним и јавним круговима представници Фонда су учествовали путем онлајн платформи на конференцијама и округлим столовима гдје су имали прилику представити рад и активности Фонда у области енергетске ефикасности и обновљивих извора енергије.

г) Јединствени регистар о енергетским карактеристикама зграда

Измјенама и допунама Закона о уређењу простора и грађењу („Службени гласник Републике Српске“, број 84/19), предвиђено је формирање Јединственог регистра о енергетским карактеристикама зграда (у даљем тексту: Регистар). Регистар се формира са циљем прикупљања податка о енергетским карактеристикама стамбених и нестамбених зграда у јавном и приватном власништву, као и израде планова и извјештаја о реализованим мјерама енергетске ефикасности и оствареним уштедама.

Фонду је додијељена улога вођења Регистра, а на основу података које Фонду доставља орган јединице локалне самоуправе надлежан за енергетску ефикасност или које се Фонду достављају у поступку издавања енергетских сертификата.

Законом је прописано да ће се начин успостављања и вођења Регистра, врсте зграда за које се уносе подаци, врсте података који се уносе у Регистар, поступак достављања и уношења података у Регистар, изглед обрасца за достављање податка, учесници у поступку, коришћење и доступност податка јавности и сва друга питања од значаја за успостављање, вођење и одржавање Регистра детаљније уредити Правилником о успостављању и вођењу Регистра, који доноси Фонд, уз претходну сагласност надлежног Министарства.

2.6.3. РЕАЛИЗАЦИЈА ПРОЈЕКТНИХ АКТИВНОСТИ У ОБЛАСТИ ЕНЕРГЕТСКЕ ЕФИКАСНОСТИ И ОБНОВЉИВИХ ИЗВОРА ЕНЕРГИЈЕ НА ОСНОВУ САРАДЊЕ СА МЕЂУНАРОДНИМ ИНСТИТУЦИЈАМА

Фонд је у току 2021. године наставио већ започету праксу припреме и провођења пројектних активности у сарадњи са различитим мађународним институцијама, као и у сарадњи са ресорним министарствима из области енергетске ефикасности и обновљивих извора енергије. У том смислу реализовани су значајни пројекти са партнерима Фонда, како слиједи у наставку текста.

2.6.3.1. Пројекти у сарадњи са Развојним програмом Уједињених нација – УНДП

У оквиру потписаног Меморандума о сарадњи настављена је сарадња са УНДП-ом у области енергетске ефикасности. Одржан је низ консултативних састанака, при чему су дефинисане активности спровођења и повећања енергетске ефикасности и рационализације управљања енергијом у циљу смањења емисија CO₂ и увођења информационог система за управљање енергијом у јавним објектима (EMIS).

а) Програм „Зелени економски развој - GED – Green Economic Development“

Настављена је реализација Програма „Зелени економски развој - GED – Green Economic Development“ у предвиђеном временском оквиру 2020-2022. година, у циљу организације стратешког приступа управљања енергијом, гдје Фонд има значајну улогу. Сврха пројекта “Јачање капацитета и смањење трошкова корисника јавних објеката Републике Српске кроз повећање енергетске ефикасности, рационализацију управљања енергијом и смањењем емисије у ваздух” је повећање мјера енергетске ефикасности јачањем капацитета јавних институција за провођење пројеката енергетске ефикасности. Реализоване пројектне активности у оквиру ГЕД пројекта у периоду 2020 - 2022. Година, са прегледом утрошених средстава, приказане су у Табели 12.

Табела 12. Реализоване пројектне активности у оквиру ГЕД пројекта у периоду 2020 - 2022. година са прегледом утрошених средстава

Преглед активности у периоду од 2020 до 2022 године у Републици Српској (кроз ГЕД пројекат)					
GED	Изведени радови	Вртић Жежева кућица - Јежурка Јежић Бања Лука			266.676,74 KM
		Болница "Свети Врачеви" Бијељина			186.600 KM
		ОШ Свети Сава Какмуж, Петрово	*		261.418,43 KM
		ДЗ Др. Миленко Муратовић Берковићи	*		84.996,14 KM
		* (објекти су реконструисани по моделу паралелног финансирања, у сарадњи са Министарством просторно уређење, грађевинарство и екологију Републике Српске, кроз кредит Свјетске банке. Радови су комплетирани. Учешће УНДП је до 200.000 ЕУР.			
		Бања Лука - Јавна расвјета 2			406.382,30 KM
		Бања Лука - Јавна расвјета 3			298.530,00 KM
		ПВ Соларна електрана Пеца Мркоњић Град (Набавка и уградња)			36.485,00 KM
		ПВ Соларна електрана ДЗ Др. Јован Рашковић Мркоњић Град (Набавка и уградња)			67.917,50 KM

	Прњавор - Јавна расвјета				382.263,03 КМ
Изврше услуге	Израда идејног и изведеног и ревизија пројектне документације реконструкције објекта вртића Жејева кућица-Јежурка Јежић, Бања Лука				2.632,00 КМ
	Надзор над извођењем радова на реконструкцији објекта вртића Жејева кућица-Јежурка Јежић, Бања Лука				6.900,00 КМ
	Надзор над извођењем радова на ЕЕ реконструкцији објекта ОШ Свети Сава Какмуж, Петрово				1.600,00 КМ
	Надзор над извођењем радова на ЕЕ реконструкцији објекта ДЗ Др. Миленко Муратовић Берковић				1.600,00 КМ
	Надзор над извођењем радова на ПВ Соларној електрани Пеца Мркоњић Град				2.450,00 КМ
	Надзор над извођењем радова на ПВ Соларној електрани ДЗ Др. Јован Рашковић Мркоњић Град				2.310,00 КМ
	УКУПНО (КМ)				2.008.761,14 КМ

У складу са циљем, реализоване су сљедеће пројектне активности и постигнуте значајни ефекти у области енергетске ефикасности:

- **Имплементација инфраструктурних мјера енергетске ефикасности и обновљивих извора енергије**

Укупно је реализовано повећање мјера енергетске ефикасности и кориштења обновљивих извора енергије на 4 јавна објекта и 3 система јавне расвјете. Поред тога, инсталиране су и 2 ПВ соларне електране.

Објекти су подијељени у двије групе:

- 1) објекти на којима се спроводе мјере енергетске ефикасности, као резултат Јавног позива за формирање базе података јавних објекта и јавне расвјете у циљу идентификације потенцијалних пројеката за уштеду енергије,
- 2) објекти на којима се спроводе мјере енергетске ефикасности, у сарадњи са Јединицом за имплементацију пројеката надлежног министарства, у складу са потписаним Меморандумом о разумијевању.

Из прве групе објекта, а по завршетку овог јавног позива, одабрана су 2 приоритетна јавна објекта за имплементацију инфраструктурних мјера у складу са усвојеним критеријима, 3 пројекта јавне расвјете и 2 пројекта изградње ПВ соларне електране, док су из друге групе објекта одабрана 2 објекта.

- **Израда пројектно-техничке документације**

Извршена је израда идејног и изведбеног пројекта, као и ревизија пројектне документације реконструкције објекта вртића Жејева кућица - Јежурка Јежић, Бања Лука, као и надзор над извођењем радова на преостала четири објекта.

б) Пројекат “Повећање улагања у јавне зграде са ниском стопом емисија угљеника у БиХ – Low Carbon”

У току 2018. године започета је реализација пројекта “Повећање улагања у јавне зграде са ниском стопом емисија угљеника у БиХ – Low Carbon” и планирано је да траје до 2026. године.

Основни циљ пројекта је пружити техничку помоћ заинтересованим странама јавног и приватног сектора на општинском, кантоналном, ентитетском и националном нивоу у БиХ, како би

се помогло у рјешавању нефинансијских препрека, те за стварање повољних политика, прописа и капацитета за провођење националног инвестиционог оквира за јавне зграде са ниском стопом емисија угљеника. Фонд и Развојни програм Уједињених нација у Босни и Херцеговини (УНДП БиХ) потписали су Писмо споразума о провођењу пројекта "Повећавање улагања у јавне објекте са ниском емисијом угљика у Босни и Херцеговини – Low Carbon". Фонд је задужен за спровођење свих активности уз осигуравање темељних провјера и ефикасности.

Фонд ће упутити позив квалификованим понуђачима да доставе понуде за провођење радова који се састоје од обнављања јавних објеката на подручју Републике Српске кроз унапређење енергетске ефикасности укључујући машинске и електро радове. Од Фонда се очекује да организује модернизацију јавних објеката путем имплементације мјера за енергетску ефикасност. Као дио активности Фонда се очекује подршка имплементацији усклађеног приступа јавном финансирању и механизмима за улагање у јавне објекте с ниском стопом емисија угљеника. То ће укључивати активности попут избора консултаната и праћења, извјештавања и провјере реализованих пројектних активности.

Радње за имплементацију пројекта које ће спроводити Фонд:

- одабир јавних зграда које ће бити модернизоване путем имплементације мјера за енергетску ефикасност
- израда тендерске документације и спровођење поступка јавних набавки
- избор извођача и закључење уговора
- избор надзора над радовима, уговарање и надзор над услугама
- надзор над радовима
- технички преглед и пријем изведених радова.

У току 2021. године, расписана су 3 тендера за консултантске услуге и 9 тендера за извођење радова на реконструкцији јавних објеката. Од горе наведеног склопљена су три уговора за три објекта од којих се на два објекта реализују мјере енергетске ефикасности на омотачу гријаног дијела објекта, а на једном објекту се реализују мјере замјене система гријања са модерним системом гријања на биомасу. Такође су потписани уговори за сљедеће консултантске услуге:

- пројектовање тендерске документације на 7 објеката
- надзор над извођењем радова за 9 објеката
- ревизија техничке документације за 7 објеката.

У Табели 13. приказане су уговорене активности у оквиру Пројекта „Повећавање улагања у јавне зграде са ниском стопом емисија угљеника у БиХ“, у 2021. години.

Табела 13. Уговорене активности у оквиру Пројекта „Повећавање улагања у јавне зграде са ниском стопом емисија угљеника у БиХ“ у 2021. години

Преглед активности у 2021. години у Републици Српској (кроз пројекат „Повећавање улагања у јавне зграде са ниском стопом емисија угљеника у БиХ“)		
УНДП-ГЦФ	Расписани тендери	Реконструкција јавне установе ЈУ ОШ „Кнез Иво од Семберије“, Бијељина
		Реконструкција јавне установе Педагошки факултет Бијељина, Универзитета у Источном Сарајеву
		Реконструкција јавне установе Технолошки факултет, Зворник, Универзитет у Источном Сарајеву

		Надзор над извођењем грађевинских радова	
		Пројектовање техничке документације	
		Ревизија техничке документације	
		Реконструкција јавних установа, машинска фаза, ЈУ ОШ „Десанка Максимовић“, Остружња Доња, ЈУ ОШ „Свети Сава“, Сочковац,, Дјечији вртић ЈПУ „Мајке Југовића“, Карађорђева 50, Добој	Уговор ће се потписати у 2022. години
		Реконструкција јавне установе, машинска фаза, ЈЗУ „Дом здравља“, Лопаре,	Уговор ће се потписати у 2022. години
		Реконструкција јавне установе ЈЗУ, машинска фаза, „Дом здравља Свети Сава“, Теслић,	Уговор ће се потписати у 2022. години
		Реконструкција јавне установе, архитектонско грађевинска фаза, ЈУ ОШ „Десанка Максимовић“, Остружња Доња	Уговор ће се потписати у 2022. години
		Реконструкција јавне установе, архитектонско грађевинска фаза, ЈУ ОШ „Свети Сава“, Сочковац Дјечији вртић ЈПУ „Мајке Југовића“, Карађорђева 50, Добој,	Уговор ће се потписати у 2022. години
	Потписани уговори	Реконструкција јавне установе ЈУ ОШ „Кнез Иво од Семберије“, Бијељина, радови у току	478.088,10 KM
		Реконструкција јавне установе Педагошки факултет Бијељина, Универзитета у Источном Сарајеву, радови у току	350.473,50 KM
		Реконструкција јавне установе Технолошки факултет, Зворник, Универзитет у Источном Сарајеву, радови у току	445.199,04 KM
		Надзор над извођењем грађевинских радова, радови у току	178.883,17 KM
		Пројектовање техничке документације, радови у току	157.221,65 KM
		Ревизија техничке документације, радови у току	41.102,10 KM
	УКУПНО (KM)		1.650.967,56 KM

в) “Scaling-up Investment in Low-carbon Public Buildings” - Повећање улагања у јавне зграде са ниском стопом емисија угљеника у БиХ – тренинг за лица одговорна за енергетски менаџмент

У оквиру пројекта „Scaling-up Investment in Low-carbon Public Buildings” – „Повећање улагања у јавне зграде са ниском стопом емисија угљеника у БиХ” који заједно имплементирају Фонд и УНДП, одржан је тренинг за лица одговорна за енергетски менаџмент.

У склопу тренинга обучена су 334 представника јавног сектора. Тренинг је био намијењен представницима јавног сектора који су кандидовани испред својих јавних установа, институција и предузећа. Настава се одржала „online” путем „ZOOM” платформе у периоду од 15.9. до 15.12.2022. године. Представници јавног сектора доставили су податке о именованим лицима која ће похађати тренинг за енергетски менаџмент на адресу Фонда, након чега је Фонд припремио листе полазника и распоредио их у групе. Именована лица добила су прилику да у оквиру пројекта прођу тренинг за енергетски менаџмент, без котизације за учешће, а испред своје институције били су дужни да доставе податке за приступање тренингу, као што су име и презиме, институција,

занимање, радно мјесто, е-маил адреса, број телефона. Највећи број учесника био је кандидован испред Министарства просвјете и културе, као и испред Министарства здравља и социјалне заштите у чијој се надлежности налази велики број објеката просвјете и културе, као и здравста и социјалне заштите који подлијежу обавези увођења енергетског менаџмента.

г) Пројекат „Покретање околишног финансирања у сврху ниско-карбонског урбаног развоја - Urban Led “

Развојни програм Уједињених нација - УНДП, у својству имплементационе агенције, врши имплементацију пројекта под називом „Покретање околишног финансирања у сврху ниско-карбонског урбаног развоја – Urban Led“ који финансира Глобални фонд за заштиту животне средине (GEF). Пројекат се имплементира у сарадњи са сљедећим релевантним институцијама за област заштите животне средине у БиХ: Министарством спољне трговине и економских односа Босне и Херцеговине, Министарством за просторно уређење, грађевинарство и екологију Републике Српске, Федералним министарством околиша и туризма, Фондом за заштиту животне средине и енергетску ефикасност Републике Српске и Фондом за заштиту околиша Федерације БиХ. Укупни буџет пројекта у износу од 5,8 милиона USD чини 2,37 милиона USD (GEF) средстава и 3,5 милиона USD за суфинансирање пратећих активности од стране УНДП-а. Оба ентитетска фонда учествују у реализацији и суфинансирању пројектних активности.

Према Пројектном документу, планирано је да се пројекат реализује у периоду од пет година (2018 – 2022). Крајем 2021. године, УНДП је поднио захтјев за продужетак пројекта за додатних 18 мјесеци, до јуна 2024. године и у наредном периоду се очекује одлука о одобрењу продужетка.

Пројекат је фокусиран на урбане средине које у великој мјери доприносе загађивању животне средине, услед неодрживог управљања градском инфраструктуром и нерационалном потрошњом енергије. Самим тим, циљ Urban Led пројекта је инвестирање у покретање концепта ниско-карбонског урбаног развоја у Босни и Херцеговини кроз промоцију сигурних, чистих и здравих градова уз смањење емисија гасова са ефектом стаклене баште. Пројекат подржава улагања у технички и економски изводива ниско-карбонска рјешења у кључним урбаним секторима и промовише њихову ширу употребу од стране јединица локалне самоуправе и приватног сектора. Уједно, подршка подразумијева успостављање финансијских механизма и шеме финансирања која доприноси заштити животне средине, те развој и имплементацију стратешких и легислативних докумената на ентитетском и БиХ нивоу. Пројекат доприноси трансформацији тржишта кроз креирање и даље развијање могућности за пословне субјекте (попут ESCO механизма финансирања) и јавна предузећа, задужена за управљање отпадом, да понуде ниско-карбонске производе и услуге у урбаним срединама у БиХ.

Urban Led пројекат се састоји од сљедећих компоненти:

1. Иновативни финансијски механизми за ниско-карбонски урбани развој
2. Ниско-карбонске зграде јавне намене и комуналне услуге
3. Ниско-карбонско управљање отпадом и логистика
4. Развојне и секторске политике, институционална координација и јачање свијести о концепту ниско-карбонског урбаног развоја.

У Табели 14. је наведен преглед активности које су заједнички реализоване од стране Фонда и УНДП-а, у пројектном периоду.

Табела 14. Реализоване пројектне активности пројекта Urban Led у пројектном периоду са прегледом утрошених средстава

Преглед активности у 2020. години у Републици Српској (кроз URBANLED пројекат)						
URBANLED	Изведени радови	N/A				
	Извршене услуге	Анализа накнада за одлагање комуналног и индустријског неопасног отпада у РС са приједлогом модела за њихово ревидирање	*	*		19.500,00 KM
		Припрема Локалних планова управљања отпадом са зеленим логистичким шемама за транспорт отпада за градове Бијељина, Требиње, Добој и Зворник ¹	*	**		221.000,00 KM
		Развој Информационог система за управљање отпадом у Републици Српској ²				141.450,00 KM
		Анализа утицаја EU ETS i CBAM на БиХ привреду				8.000,00 KM
		Развој ESCO модела финансирања пројекта унапређења енергетске ефикасности јавне расвјете у Републици Српској (модел, тендерски документ, протокол за мониторинг, извјештавање и верификацију, рачуноводствени и књиговодствени стандард)	*	**		254.802,89 KM
	УКУПНО (KM)					644.752,89 KM

2.6.3.2. Пројекти GIZ-а (Њемачко друштво за међународну сарадњу)

У склопу Билатералног пројекта у области енергетске ефикасности између Босне и Херцеговине и Савезне Републике Њемачке настављена је сарадња са Канцеларијом Њемачког друштва за међународну сарадњу - GIZ. У пројекат су укључене институције Републике Српске и Федерације Босне и Херцеговине, а кључни партнери су Фонд, савези општина и градова Републике Српске и Федерације Босне и Херцеговине, Фонд за заштиту околиша ФБиХ, као и академска заједница.

а) Пројекат „Декарбонизација енергетског сектора“

Кроз пројекат „Декарбонизација енергетског сектора“ реализује се „Програм обнове стамбених зграда“. У оквиру пројекта извршене су припреме услова за креирање програма обнове стамбених зграда у Републици Српској са визијом да у блиској будућности носилац истог програма буде Фонд. У склопу пројекта одржане су сљедеће активности:

¹ Напомена: у 2022. години је планирана реализација пилот пројекта везаних за зелене логистичке шеме у транспорту отпада за сва 4 Града.

² Напомена: у периоду децембар 2021 – април 2022. је припремљен Почетни извјештај и Административни модул. Реализација уговора је планирана до марта 2023. године.

- организоавни су форуми од стране ГИЗ-а на тему успостављања сарадње са Фондом и надлежним институцијама,
- израђен је Нацрт финалног извјештаја „Анализа капацитета приватног сектора за провођење стратегије обнове зграда у Босни и Херцеговини“,
- проведено је истраживање о потребама власника стамбених објеката са циљем постизања енергетске ефикасности,
- припремљена је ажурирана анализа трошкова мјера енергетске ефикасности у стамбеним зградама и кућама,
- као резултат истраживања, креирани су потенцијални модели обнове стамбених зграда у Републици Српској.

б) Пројекат „Успостављање процеса развоја информационог система за енергетску ефикасност у Републици Српској“

У току 2021. године завршена је инсталација преосталих системских софтверских и хардверских рјешења за имплементацију апликација које чине Информациони систем за енергетску ефикасност у Републици Српској - ИСЕЕРС. Значајан дио опреме кроз програм подршке имплементацији пројекта је обезбијеђен од стране ГИЗ-а. Опрема се налази у Фонду, инсталирана је и на њој се могу обављати инсталације, тестирање и продукција софтвера.

Основне пројектне активности биле су:

- корекције Monitoring and Verification Platform - MVP платформе и преузет “source code” чиме MVP платформа постаје у потпуности оперативна за Фонд и доступан за кориштење представницима јединица локалних самоуправа путем сајта Фонда,
- потписан Споразум о примопредаји софтверске апликације између ГИЗ-а и Фонда.

2.6.3.3. Пројекат кредитиран средствима Свјетске банке „Енергетска ефикасност у Босни и Херцеговини“ - Bosnia Energy Efficiency Project

У току 2021. године настављене су активности на Пројекту „Енергетска ефикасност у Републици Српској“. Један од циљева овог пројекта је да се демонстрирају користи енергетске ефикасности и да се тиме повећа степен свијести о енергетској ефикасности. У оквиру постојећег Пројекта остварени су добри резултати и повећан обим унапређења енергетске ефикасности у сектору јавних зграда.

Народна скупштина Републике Српске је дана 16.5.2019. године донијела Одлуку о прихватању задужења Републике Српске према Свјетској банци – Међународној банци за обнову и развој за додатно финансирање по Пројекту Енергетска ефикасност у Босни и Херцеговини (8906-BA) у износу од 10.910.796 евра што је 40% укупног износа кредита за Босну и Херцеговину.

У првој половини 2019. године потписани су сви релевантни споразуми неопходни за реализацију наставка Пројекта ВЕЕР. Одлука о ратификацији Споразума о зајму (додатно финансирање за Пројекат „Енергетска ефикасност у БиХ“) између Босне и Херцеговине и Међународне банке за обнову и развој донесена је у фебруару 2020. године. Развојни циљ Пројекта је унапређење енергетске ефикасности у зградама јавног сектора и пружање подршке за развој и реализацију прилагодљивих модела финансирања енергетске ефикасности. Надлежно министарство, у чијем саставу је Јединица за припрему и имплементацију Пројекта, задужено је за реализацију овог пројекта у Републици Српској.

У 2021. години настављени су грађевински радови на изабраним објектима. Фонд је наставио са учешћем у активностима реализације овог пројекта, као техничка подршка.

2.6.3.4. Европска банка за обнову и развој – ЕБРД

а) Пројекат увођења мјере енергетске ефикасности

Пројекат обухвата увођење мјера енергетске ефикасности у 20 јавних објеката како би се постигао већи стандард гријања и хлађења као и већи комфор за кориснике ових објеката. Мјере укључују топлотну изолацију вањских зидова, топлотну изолацију кровова, замјену прозора, уградњу енергетски ефикасне расвјете и модернизацију система гријања, хлађења и вентилације. Очекивани резултати укључују смањење потрошње енергије за 30-50 % и смањење CO₂ емисија. Овај пројекат је у складу са ЕБРД Стратегијом 2017-2022. година, и први је у Републици Српској који представља нерегресирани зајам за комуналне услуге.

У току 2021. године, Фонд је учествовао у припреми овог пројекта. Крајем 2021. године, потписивањем усаглашене кредитне документације од стране ЕБРД-а и Фонда, уз одобрење Владе Републике Српске, створене су законске претпоставке за реализацију кредита од стране Фонда, што представља сложен задатак и важан искорак у пословању и раду ове институције, у смислу јачања њених институционалних капацитета за послове са међународним институцијама.

Припремљене су релевантне студије утицаја на животну средину и социјална процјена утицаја, која је у складу са процедурама ЕБРД-а услов за финасирање. Формиран је тим за имплементацију пројекта. Извршено је техничко и кадровско јачање капацитета тима за имплементацију у складу са процедурама ЕБРД-а. У складу са Уговором о кредиту и гранту ЕБРД обезбијеђује 4.500.000,00 евра кредитних средстава и 1.000.000,00 евра бесповратних средстава.

ЕБРД учествује у Пројекту енергетске ефикасности кроз пружање дугорочног финансирања Фонду у облику комерцијалног кредита у износу од 4,5 милиона евра (EUR).

ЕБРД је обезбиједио инвестициони грант у износу од 1,0 милион евра (EUR) из Европске уније у оквиру Регионалног програма енергетске ефикасности, као и 0,59 милиона евра (EUR) за техничку помоћ за припрему пројекта, што укупно износи 35% грант средстава у односу на износ кредита.

б) Регионални програм енергетске ефикасности за западни Балкан (REEP+) Фаза II: Република Српска – Подзаконски акти којима се проводи Директива о енергетским карактеристикама зграда

Измјењена Директива о енергетским карактеристикама зграда (EPBD) усвојена 2010. године као Директива 2013/31/EU, је витални инструмент Европске уније као и политике енергетске ефикасности Енергетске заједнице у домену постојећег уређења. Преузимање и провођење EPBD директиве представља значајан ангажман као и технички изазов за Републику Српску. У склопу наведеног уговора надлежно Министарство је именовало Техничку радну групу међу чијим члановима су и представници Фонда.

Циљ задатка је пружање помоћи надлежном Министарству да усклади сет подзаконских аката са захтјевима EPBD-а. Подршка покрива преглед и измјену постојеће регулативе како би се осигурала хармонизација са захтјевима EPBD -а за сљедеће:

- стандарди минималних захтјева енергетских карактеристика,
- национална методологија за израчунавање,
- енергетски сертификати.

Обим подршке подразумева измјене постојећих правилника, а крајњи производ ће бити релевантни ревидовани подзаконски акти или предложени нацрти промјене правилника. Задатак техничке радне групе је да у оквиру Пројектног задатка REEP+ пружа стручну подршку надлежном Министарству и врши оцјену предложеног приступа ради реализације измјене прописа који уређују област енергетске ефикасности у зградарству, а у циљу осигурања потпуне усаглашености истих са захтјевима Директиве о енергетским карактеристикама зграда. Консултанци су израдили извјештај о плану рада који садржи кључне кораке и цијели преглед постојећег стања правилника.

Одржани су консултативни састанци са консултантима РЕЕП+ са циљем асистенције на изради подзконских аката. Пројекат РЕЕП+ има задатак на асистенцији при транспоновању директива Европске уније.

2.6.4. РЕАЛИЗАЦИЈА ПРОЈЕКТНИХ АКТИВНОСТИ У ОБЛАСТИ ЕНЕРГЕТСКЕ ЕФИКАСНОСТИ И ОБНОВЉИВИХ ИЗВОРА ЕНЕРГИЈЕ У СКЛАДУ СА ОДЛУКАМА ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ И ОПШТИМ АКТИМА ФОНДА

У складу са Планом рада Фонда за 2021. годину, један од основних циљева Фонда је провођење енергетске политике Републике Српске која је дефинисана стратешким документима, а који је усвојен од стране Управног одбора Фонда и Владе Републике Српске. У току 2021. године, реализоване су активности које су биле предмет одлука Владе Републике Српске и општих аката Фонда, ради улагања у програме, пројекте и друге активности у област енергетске ефикасности и обновљивих извора енергије.

У оквиру реализованих пројеката (не укључујући ГЕД пројекат) на објектима су примјењене следеће мјере:

- уградња енергетски ефикасне топлотне изолације,
- уградња ПВЦ столарије,
- постављање соларних електрана у урбаним срединама,
- уређење система гријања из обновљивих извора енергије,
- реконструкција са доградњом и надоградњом што обухвата замјену столарије и постављање термоизолације на зидове и кров.

Поред наведених мјера, суфинансирани су и пројекти који укључују промотивне и едукативне активности, као што су:

- израда елабората енергетске ефикасности,
- еколошко-енергетске едукације.

Постигнути су значајни ефекти у смислу уштеде енергије и смањења емисија гасова са ефектом стаклене баште, као и промоција енергетске ефикасности и обновљивих извора енергије. Преглед улагања Фонда и укупна вриједност пројектних активности из области енергетске ефикасности и обновљивих извора енергије у складу са одлукама Владе Републике Српске и општим актима Фонда, у 2021. години, приказан је у Табели 15.

Табела 15. Преглед улагања Фонда и укупна вриједност пројектних активности из области енергетске ефикасности и обновљивих извора енергије у складу са одлукама Владе Републике Српске и општим актима Фонда, у 2021. години

Ред. број	Начин суфинансирања	Број пројеката	Одобрена и уговорена средства Фонда (КМ)	Улагање корисника (КМ)	Укупна инвестиција (КМ)
1	Пројекти у складу са Одлукама Владе Републике Српске	8	522,00.00	1,257,076.00	1,779,076.00
2	Пројекти у складу са општим актима Фонда	41	164,703.86	105,973.06	270,676.92
УКУПНО		49	686,703.86	1,363,049.06	2,049,752.92

Укупна вриједност инвестиција у пројекте енергетске ефикасности и обновљивих извора енергије, који су суфинансирани на основу одлука Владе Републике је **1,779,076.00 КМ**, од чега је властито улагање корисника **1,257,076.00 КМ** или **70.66 %**, док улагање Фонда износи **522,00.00 КМ** или **29.34 %**. Укупно је суфинансирано 8 пројеката.

Укупна вриједност инвестиција у пројекте енергетске ефикасности и обновљивих извора енергије, који су суфинансирани на основу опшних аката Фонда износи **270,676.92 КМ**, од чега је властито улагање корисника **105,973.06 КМ** или **39.15 %**, а улагање Фонда износи **164,703.86 КМ** или **60.85 %**. Укупно је суфинансирано 41 пројекат.

3. АКТИВНОСТИ НА УСПОСТАВЉАЊУ И ОДРЖАВАЊУ САРАДЊЕ

Фонд је у сарадњи са надлежним Министарством и Министарством за економске односе и регионалну сарадњу остварио контакте са Делегацијом европске комисије у БиХ, са циљем сагледавања:

- процеса придружења БиХ у ЕУ, обавеза у дијелу Поглавља 27, који се односи на заштиту животне средине, са аспекта улоге Фонда у том процесу;
- европских прописа (директиве ЕУ), које се односе на управљање посебним категоријама отпада, могућности за примјену у Републици Српској, по основу искуства преосталих земаља у транзицији и фондова у региону;
- информације о средствима ЕУ, у области заштите животне средине и енергетске ефикасности.

Фонд је у сарадњи са надлежним Министарством наставио са сарадњом са УНДП-ом, као и са осталим међународним организацијама присутним у БиХ. Настављена је успјешна сарадња са УНЕП-ом (Програм Уједињени нација за заштиту животне средине).

Настављена је сарадња и са многобројним невладиним организацијама, у циљу размјене података и сагледавања могућности заједничке припреме пројеката из области заштите животне средине и енергетске ефикасности.

У циљу ефикаснијег рада те остваривања блиске сарадње са актерима који су заинтересовани за област енергетске ефикасности и обновљивих извора енергије, и који имају оспособљен кадар и радна искуства у овој области, Фонд је наставио сарадњу са:

1. Архитектонско-грађевинским факултетом Универзитета у Бањој Луци, са којим има потписан Меморандум о сарадњи,

2. Технолошким факултетом Универзитета у Бањој Луци, са којим има потписан Меморандум о сарадњи,
3. Машинским факултетом Универзитета у Бањој Луци,
4. Електротехничким факултетом Универзитета у Бањој Луци и
5. Савезом општина и градова Републике Српске са којим има потписан Меморандум о сарадњи.

У циљу афирмисања Фонда у научним, стручним, привредним и јавним круговима представници Фонд су учествовали на бројним конференцијама и округлим столовима гдје су имали прилику представити рад и активности Фонда у области заштите животне средине, енергетске ефикасности и обновљивих извора енергије. Представници Фонда гостовали су у информативним и едукативним медијским програмима на тему заштите животне средине и енергетске ефикасности.

II – ИЗВЈЕШТАЈ О ИЗВРШЕЊУ ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА

1. УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Оснивањем Фонда успостављен је сталан и стабилан извор средстава за финансирање програма, пројеката и сличних активности у подручју заштите животне средине, енергетске ефикасности и коришћења обновљивих извора енергије. Фонд је својим активности постао централно мјесто прикупљања средстава за улагање у привреду и то у пројекте заштите животне средине, енергетске ефикасности и коришћења обновљивих извора енергије. Заштита животне средине и енергетска ефикасност постали су значајан покретач економског развоја Републике Српске. То потврђује велики број привредних субјаката који су се укључили у послове у вези са заштитом животне средине и енергетском ефикасношћу, посебно у подручју управљања отпадом, смањењу емисије штетних гасова, чистијој производњи, као и коришћења обновљивих извора енергије, уз финансијску подршку Фонда.

Овај извјештај има за циљ да представи услове и амбијент пословања Фонда, реализоване пословне активности, као и њихове ефекте. Извјештај се базира на подацима из уредне књиговодствене документације и придржавању јасно дефинисаних процедура за обраду административног пословања и рачуноводствено-финансијских послова.

Током 2021. године, Фонд је активно учествовао у реализацији мјера Владе Републике Српске и усмјеравао средства у оне пројекте који су од посебног значаја за остваривање програма заштите животне средине и енергетске ефикасности, а у оквиру којих се очекивало да ће се уз намјана новчана улагања постићи највећи ефекат у подстицању развоја економије, очувању радних мјеста и повећању конкурентске способности домаћих предузећа.

У извјештајном периоду Фонд је своје пословање усклађивао са утврђеним Финансијским планом за 2021. годину, те законским одредбама којима је дефинисано пословање Фонда. Фонд је водио рачуна о примјени усвојених општих аката који регулишу његово финансијско и рачуноводствено пословање.

У табеларном дијелу дат је синтетички приказ планираних и остварених прихода и расхода, разврстаних у складу са Контним оквиром за предузећа и задруге, друга правна лица и предузетнике, који Фонд користи на основу Упутства Министарства финансија, број 06-15/400-274-1/09. У текстуалном дијелу слиједи објашњења појединих категорија планираних и остварених пословних прихода и расхода за 2021. годину.

Управни одбор Фонда донио је План рада и Финансијски план Фонда за 2021. годину, на који је Влада Републике Српске дала сагласност Одлуком, број 04/1-012-2-1162/21 године, од 15.4.2021. године ("Службени гласник Републике Српске" број 38/21).

Фонд је израдио Ребаланс финансијског плана за период 1.1-31.12.2021. године, на који је Влада Републике Српске дала сагласност Одлуком, број 04/1-012-2-2678/21 од 9.9.2021. године („Службени гласник Републике Српске“, број 84/21).

Ребалансом финансијског плана за период 1.1-31.12.2021. године, планирани су приходи и расходи и пренесена средства у износу од **17,103,779.37 КМ**, при чему се износ од **9,160,000.00 КМ** односи на приходе од обављања редовне активности Фонда у 2021. години, а износ од **7,943,779.37 КМ** односи на финансијски резултат из 2021. и претходних година (пренесена средства из претходних година Одлуком Управног одбора Фонда). Расходи су планирани у износу од **15,403,779.37 КМ**, док су инвестициона улагања планирана у износу од **1,700,000.00 КМ**.

2. ПРИХОДИ ФОНДА - СТАЊЕ НА ДАН 31.12.2021. ГОДИНЕ

Пословни приходи Фонда обухвата приходе од:

- накнаде за заштиту вода прописане Законом о водама;
- накнада за загађивање животне средине за моторна возила прописане Законом о заштити ваздуха;
- накнаде за оптерећење животне средине амбалажним отпадом прописане Законом о управљању отпадом;
- накнаде за подстицање производње електричне енергије из обновљивих извора и у ефикасној когенерацији прописане Законом о обновљивим изворима енергије и ефикасној когенерацији;
- услуге за организацију обуке и стручног усавршавања лица за обављање енергетских прегледа зграда прописане Законом у уређењу простора и грађењу и
- услуге за издавање енергетског сертификата прописане Законом о уређењу простора и грађењу.

Структура планираних и остварених пословних прихода Фонда у 2021. години приказана је у Табели 1:

А) ПЛАНИРАНИ И ОСТВАРЕНИ ПРИХОДИ ФОНДА У 2021. ГОДИНИ

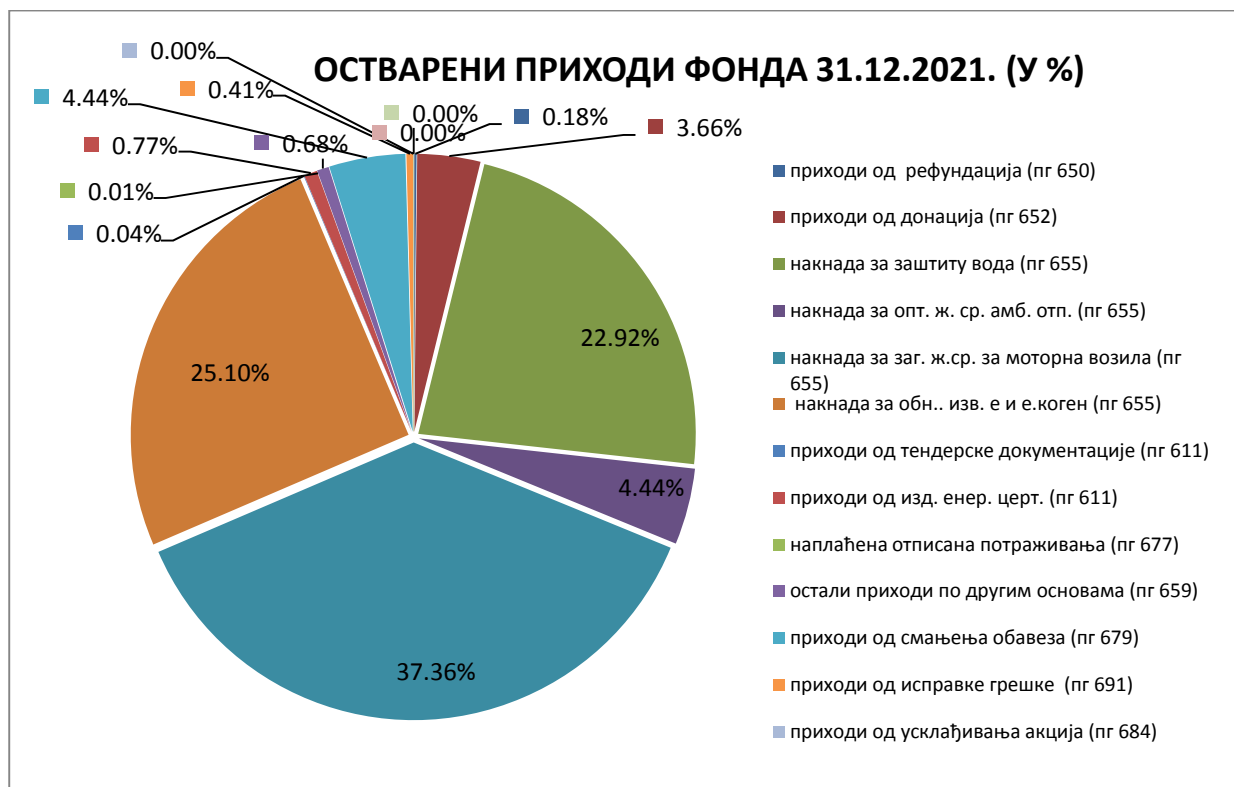
Табела 1. Приказ остварених прихода у 2021. години у односу на План (Ребаланс)

Група, подгрупа	СТРУКТУРА ПРИХОДА	РЕБАЛАНС 2021	ИЗВРШЕЊЕ I-XII 2021	РАЗЛИКА	ИНДЕКС (у %)
1	2	3	4	5=4-3	6=4/3*100
61	Приходи од продаје учинака				
611	Приходи по основу организације стручних обука за обављање енергетских прегледа зграда прописани чланом 91. Закона о уређењу простора и грађењу	10,000.00	0.00	-10,000.00	0.00
	Приходи по основу издавања енергетских сертификата, прописани чланом 91. и 94. Закона о уређењу простора и грађењу	75,209.00	73,403.13	-1,805.87	97.60
	Приходи од издавања тендерске документације у према Смјерницама Свјетске банке,	5,000.00	4,200.00	-800.00	84.00
65	Остали пословни приходи				
650	Приходи од рефундација (Фонд за дјечију заштиту, Завод за запошљавање, Фонд за здравствено осигурање)	17,000.00	16,944.71	-55.29	99.67
652	Приходи од донација	352,000.00	350,519.20	-1,480.80	99.58
655	Приходи из намјенских извора финансирања - накнада за заштиту вода по Закону о водама	2,400,000.00	2,197,882.10	-202,117.90	91.58
	Приходи из намјенских извора финансирања - накнада за оптерећење животне средине амбалажним отпадом	285,000.00	425,476.78	140,476.78	149.29
	Приходи из намјенских извора финансирања - накнада за загађивање животне средине за моторна возила у складу са Законом о заштити ваздуха	3,600,000.00	3,581,983.89	-18,016.11	99.50
	Приходи из намјенских извора финансирања - накнада по Закону о обновљивим изворима енергије и ефикасној когенерацији	2,407,191.00	2,407,191.00	0.00	100.00
659	Остали пословни приходи по другим основама-приходи ВПН мрежа радници	8,000.00	65,171.97	57,171.97	814.65
66	Финансијски приходи				
661	Приходи од камата	500.00	0.00	-500.00	0.00
662	Позитивне курсне разлике	0.00	6.04	6.04	0.00
669	Остали финансијски приходи (дивиденда од акција, каса сконто, одобрена од добављача)	50.00	215.37	165.37	430.74
67	Остали приходи				
677	Наплаћана отписана потраживања	0.00	755.17	755.17	0.00
679	Приходи од смањења обавеза, укидање неискоришћених дугор. резервисања и остали непоменути приходи	0.00	425,500.00	425,500.00	0.00
68	Приходи од усклађивања вриједности имовине				
684	Приходи од усклађивања вриједности дугорочних фин. пласмана -акције	50.00	209.69	159.69	419.38
69	Приходи по основу промјене рач. политика и исправке грешке из ранијих година				
691	Приходи по основу исправке грешке из ранијег периода	0.00	39,514.79	39,514.79	0.00
	УКУПНО ПРИХОДИ (КЛАСА 6) (у кМ)	9,160,000.00	9,588,973.84	428,973.84	104.68
	Финансијски резултат из 2020. и претходних година (Одлука Управног одбора Фонда)-група 34	7,943,779.37			
	УКУПНО ПРИХОДИ И ПРЕНЕСЕНА СРЕДСТВА ИЗ 2020. ГОДИНЕ (у кМ)	17,103,779.37			

Учешће појединих прихода у структури укупних прихода Фонда у 2021. години приказано је на Графикону 1.

Графикон 1. Структура прихода Фонда у 2021. години

Најзначајније приходе Фонд је остварио од:

- **накнада за загађивање животне средине за моторна возила** прописане чланом 70. Закона о заштити ваздуха ("Службени гласник Републике Српске" бр. 124/11 и 46/17) у износу од **3,581,983.89 КМ**, односно 37.36 % од укупних прихода,
- **накнаде за обновљиве изворе и ефикасну когенерацију** по Закону о обновљивим изворима енергије и ефикасној когенерацији у износу од **2,407,191.00 КМ**, односно 25.10 % од укупних прихода,
- **накнаде за заштиту вода**, прописане чланом 189. и 194. Закона о водама у износу од **2,197,882.10 КМ**, односно 22.92 % од укупних прихода,
- **накнаде за оптерећење животне средине амбалажним отпадом**, прописане Законом о управљању отпадом у износу од **425,476.78 КМ**, учешће у структури укупних прихода 4.44 %,
- **приходе од донација** у износу од **350,519.20 КМ**, односно 3.66 % учешће у структури укупних прихода;
- **приходе који се односе на отписане пројекте** у износу од **425,500.00 КМ**, у оквиру подгрупе 679, односно 4.44 % укупних прихода;
- **приходе по основу издавања енергетских сертификата**, у износу од **73,403.13 КМ**, односно 0.77 % у структури укупних прихода,
- **приходе по основу издавања рачуна на име издавања тендерске документације** на пројекату УНДП-а у износу од **4,200.00 КМ**, односно 0.04 % учешће у структури укупних прихода.

▪ Финансијски резултат Фонда за период 1.1-31.12.2021. године

У периоду 1.1-31.12.2021. године, Фонд је остварио приходе у износу од **9,588,973.84 КМ**, те укупне расходе у износу **7,954,609.04 КМ**. Нераспоређени вишак прихода над расходима за текућу годину Фонда по годишњем рачуну за 2021. годину утврђује се у износу од **1,634,364.80 КМ**, док је нераспоређени вишак прихода над расходима Фонда у периоду 2007 - 2020. година износио **7,943,779.38 КМ** на дан 31.12.2021. године.

На основу одлуке Управног одбора, донесен је Финансијски план за 2022. годину, на начин да су планирана средства Фонда у 2022. години увећана за вишак прихода над расходима настао као резултат пословања у дужем периоду, претходних година, у укупном износу од **9,578,144.18 КМ**, из кога се финансирају трошкови програмских активности у 2022. години и осигуравају улагања у дуготрајну нематеријалну и материјалну имовину Фонда (обнављање садашњих основних средстава са новим улагањима).

Б) СТРУКТУРА ПРИХОДА ФОНДА У 2021. ГОДИНИ – ВРСТЕ НАКНАДА

Структура остварених прихода Фонда на дан 31.12.2021. години, по појединим врстама накнада, заједно са прегледом потраживања дата је у наставку текста:

а) Накнада за заштиту вода на основу Закона о водама

Чланом 194. Закона о водама прописано је да Фонд путем рачуна посебне намјене за заштиту животне средине у Републици Српској прима 15 % средстава, од укупних прихода који се прикупе у Републици Српској на име накнада за заштиту вода.

На дан 31.12.2021. године, Фонд је остварио приходе од накнаде за воде по основу Закона о водама у збирном износу од **2,197,882.10 КМ**, што је **8.42 %** мање од планираног износа.

У складу са препорукама Главне службе за ревизију јавног сектора Републике Српске, у оквиру подгрупе 655, накнаде за воде евидентирани су и приходи које Фонд потражује по Извјештаја мултилатералне компензације, обавезе Министарства финансија по основу пребијања са другим корисницима, у **збирном износу од 1,197.79 КМ**.

У оквиру подгрупе 655 књижени су и приходи у износу од **2,394.11 КМ**, који су везани за примјену Правилника о начину враћања и прекњижавања више или погрешно уплаћених јавних прихода ("Службени гласник Републике Српске", бр. 18/08 и 111/11).

У периоду 2013-2021. година, Фонд је евидентирао сљедеће прихода од накнаде за заштиту вода, као што се види из Графикана 2.

Графикон 2. Остварени приход Фонда од накнаде за воде у периоду 2013-2021. година

б) Накнада по основу Закона о обновљивим изворима енергије и ефикасној когенерацији

Приходи од накнаде за подстицање производње електричне енергије из обновљивих извора и у ефикасној когенерацији засновани су на примјени Закона о обновљивим изворима енергије и ефикасној когенерацији и Дописа Регулаторне комисије, број 1-416-11/20 од 4.1.2021. године, у вези са Одлуком о висини накнаде за подстицање производње електричне енергије из обновљивих извора и у ефикасној когенерацији и обрачунати су за 2021. годину, у износу од **2,407,191.00 КМ**.

На дан 31.12.2021. године, износ од **2,162,996.25 КМ** се води као неизмирен дуг од стране МХ „Електропривреда Републике Српске“, а.д. Требиње, на име потписаног Споразума о измирењу дуга између Фонда и МХ „Електропривреда Републике Српске“, а.д. Требиње, дана 30.11.2020. године (преосталих 4 рате по 290,000.00 КМ), износ од **1,160,000.00 КМ** и накнаде обрачунате на име задњих пет мјесеци 2021. године износ од **1,002,996.25 КМ**.

Фонд и МХ „Електропривреда Републике Српске“, а.д. Требиње, извршили су усклађивање салда, послани међусобне ИОС-е на дан 31.10.2021. и 31.12.2021. године.

У току израде финансијских извјештаја за 2021. годину, Фонду су од стране МХ „Електропривреда Републике Српске“, а.д. Требиње, редовно дозначена средства на име измирења дијела потраживања евидентираних на дан 31.12.2021. године.

Детаљне информације о комплетној **структури прихода обрачунатих и наплаћених по основу накнаде за подстицање производње електричне енергије из обновљивих извора и у ефикасној когенерацији за 2021. годину**, садржане су у Извјештају о попису, сачињеном уз овај извјештај, за потребе ревизорског надзора о пословању Фонда, у 2021. години и Управног одбора.

На Графикону 3. је дат преглед раста прихода Фонда од накнаде за подстицање производње електричне енергије из обновљивих извора и у ефикасној когенерацији, у периоду 2013-2021. година.

Графикон 3. Приход Фонда од накнаде за подстицање производње електричне енергије из обновљивих извора и у ефикасној когенерацији, у периоду 2013-2021. година

в) Накнада за загађивање животне средине за моторна возила у складу са Законом о заштити ваздуха

Приходи од накнаде за **загађивање животне средине за моторна возила** засновани су на примјени члана 70 ж. Закона о измјени и допуни Закона о заштити ваздуха („Службени гласник Републике Српске“, број 46/17) и Одлуци о измјени Одлуке о јединичним накнадама за загађење животне средине за моторна возила („Службени гласник Републике Српске“, број 119/18). Приходи за 2021. годину планирани су у износу од 3,600,000.00 КМ.

У складу са Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама Фонда, ови приходи се евидентирају на готовинској основи. Закључно са 31.12.2021. године, Фонд је остварио приходе од накнаде за загађивање животне средине за моторна возила у складу са Законом о заштити ваздуха у износу од **3,581,983.89 КМ**, што је **0.5 %** мање од планираног износа.

У периоду 2019-2021. година, Фонд је евидентирао сљедеће прихода од накнаде за загађивање животне средине за моторна возила у складу са Законом о заштити ваздуха, као што се види из Графикона 4.

Графикон 4. Остварени приход Фонда од накнаде за загађивање животне средине за моторна возила, у складу са Законом о заштити ваздуха, у периоду 2019-2021. година

г) Приходи од вршење услуга – накнада за преузимање тендерске документације према Смјерницама Свјетске банке

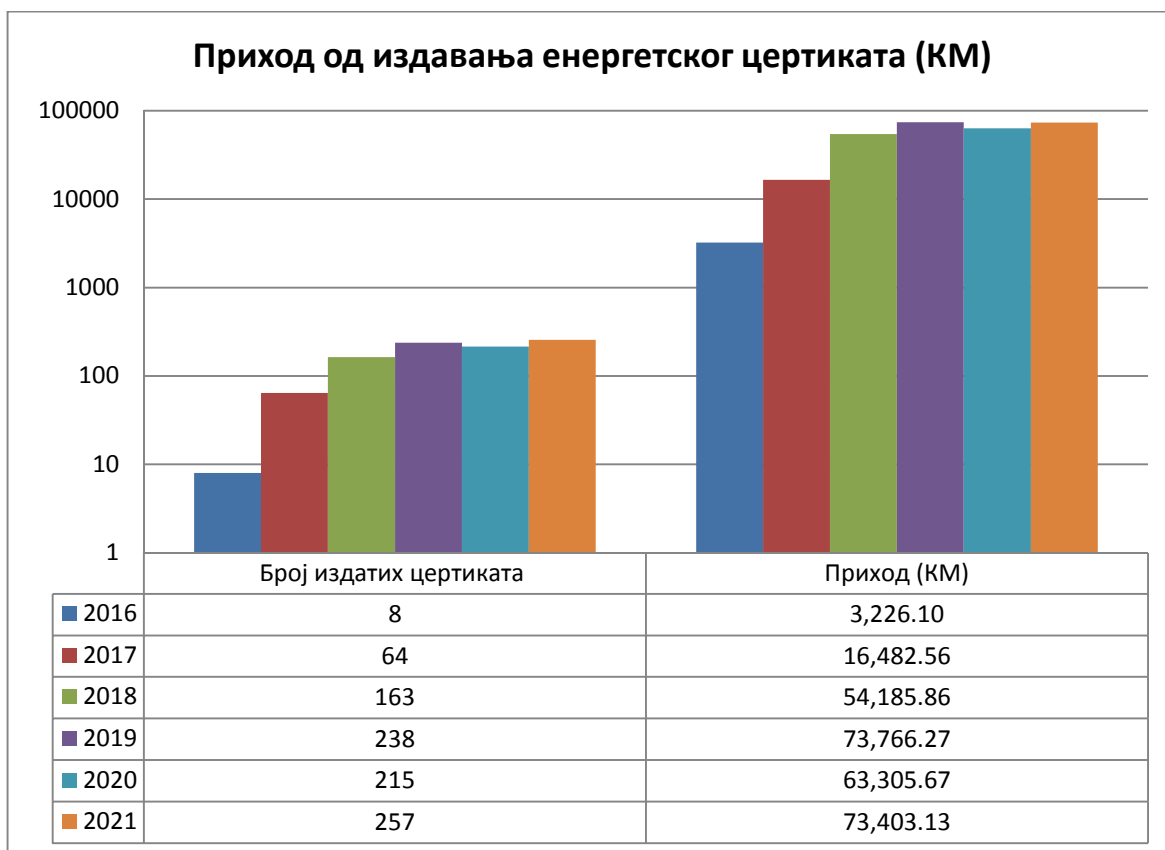
На основу Смјерницама Свјетске банке, Набавке у финансирању инвестиционих пројеката, робе, радови, консултанске и не-консултантске услуге, из јула 2016. године (измијењено у новембру 2017. и августу 2018. Године), у периоду 1.1-31.12.2021. године, Фонд је реализовао приход у износу од **4,200.00 КМ (подгрупа 611)**, по основу издавања 21 рачуна, при чему је на дан 31.12.2021.године, износ у цјелости наплаћен и књижен.

д) Приходи од издавања енергетских сертификата, према чл. 91. и 94. Закона о уређењу простора и грађењу

По основу Правилника о вршењу енергетског прегледа зграда и издавању енергетског сертификата („Службени гласник Републике Српске“, број 30/15) и поднешених захтјева од стране наручиоца, овлашћеног правног лица у току 2021. године, Фонд је на име издатих 257 рачуна и сертификата остварио приход у износу од **73,403.13 КМ** (подгрупа 611).

На дан 31.12.2021. године, износ од **406.36 КМ** се води као неизмирен од стране подносиоца захтјева (неколико предузећа), на име реализације посла који је у току.

Графикон 5. Приход Фонда од издатих енергетских сертификата, у периоду 2016-2021. година

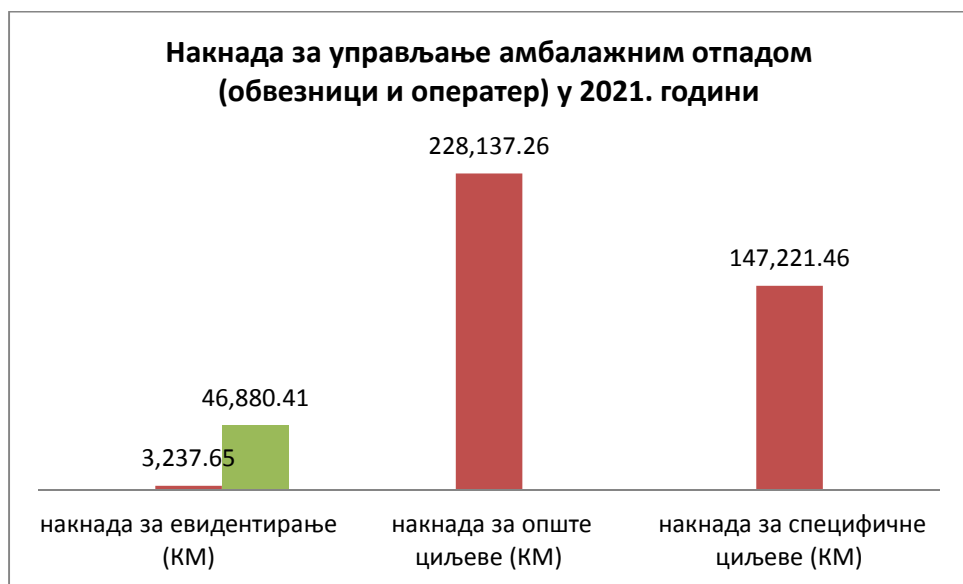
е) Накнада за оптерећење животне средине амбалажним отпадом по основу Закона о управљању отпадом

Према финансијским подацима, који се уредно воде у рачуноводствено-књиговодственој евиденцији и Информационом систему за праћење обвезника плаћања накнада, Фонд је у периоду 1.1-31.12.2021. године, по основу поднесених годишњих извјештаја произвођача, увозника, пакера/пуниоца и испоручиоца за 2021. годину, издао **укупно 156 рјешења обвезницима**, којима су утврђане обавеза плаћања накнаде за оптерећивање животне средине амбалажним отпадом и **Оператеру, којима су утврђене обавезе плаћање накнаде за оптерећивање животне средине амбалажним отпадом за 2021. годину**, према подацима у Табели 2. и Графикону 6.

Табела 2. Преглед обрачунатих, наплаћених и осталих средстава по основу рјешања о плаћању накнаде за оптерећивање животне средине амбалажним отпадом у 2020. годину -финансијска 2021. година, стање на дан 31.12.2021. године

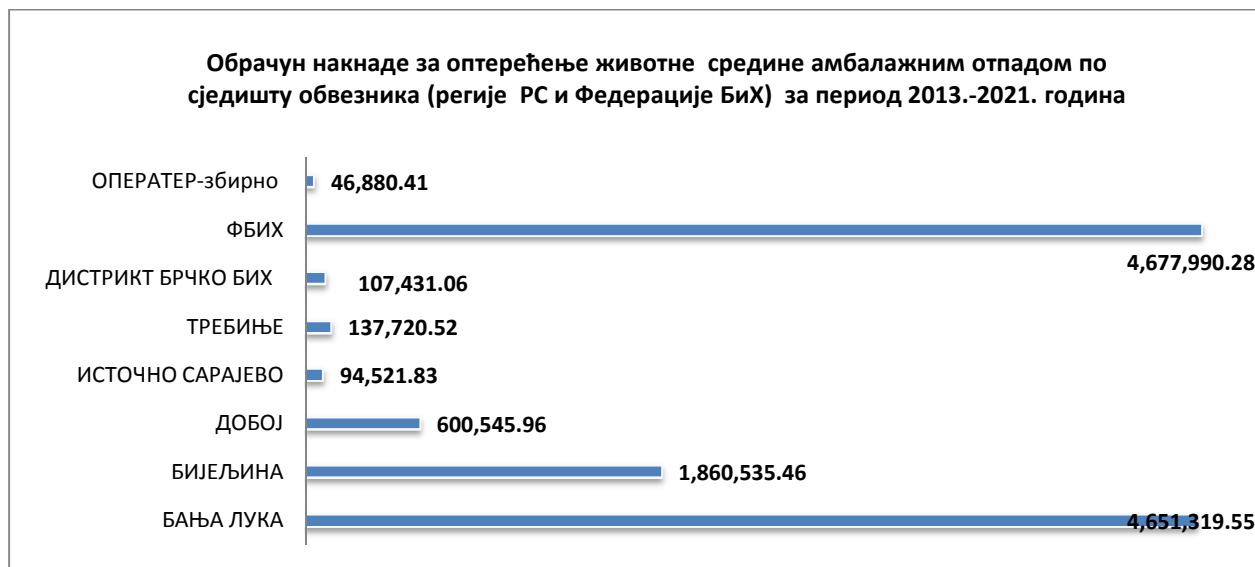
Ред. број	Средства-накнада за оптерећивање животне средине амбалажним отпадом, стање на дан 31.12.2021.године	Накнада за евидентирање (КМ)	Накнада за опште циљеве (КМ)	Накнада за специфичне циљеве (КМ)	Укупно накнада (КМ)
1.	Средства обрачуната по издатим рјешењима у периоду 01.01.-31.12.2021.године	3,237.65	228,137.26	147,221.46	378,596.37
	Средства обрачуната по издатим рјешењима у периоду 01.01.-31.12.2021.године- ОПЕРАТЕР	46,880.41			46,880.41
2.	Средства наплаћена у периоду 01.02.-31.12.2021.године	2,866.37	205,350.78	132,084.46	340,301.61
	Средства наплаћена у периоду 01.01.-31.12.2021.године ОПЕРАТЕР	-			-
3.	Преостало за наплату, стање на дан 31.12.2021.године	371.28	22,786.48	15,137.00	38,294.76
	Преостало за наплату ОПЕРАТЕР, стање на дан 31.12.2021.године	46,880.41			46,880.41
4.	Број издатих рјешења (обвезници и оператер)				156+1

Графикон 6. Преглед прихода Фонда по основу рјешања о плаћању накнаде за оптерећивање животне средине амбалажним отпадом за 2020. годину-финансијска 2021. година, стање на дан 31.12.2021. године

Преглед упоредних финансијских података о издатим рјешењима, којим су утврђене обавезе плаћања накнаде за оптерећивање животне средине амбалажним отпадом у периоду финансијска 2013-2021. година, према сједишту обвезника (регијама РС, Брчко дистрикт БиХ и Федерацији БиХ) стање на дан 31.12.2021. године, приказан је на Графикону 7.

Графикон 7. Преглед обрачунатих прихода Фонда, у периоду 2013-2021. година – сједиште обвезника по регијама РС и Федерацији БиХ стање на дан 31.12.2021. године

- категоризација регија Републике Српске према подацима из Привредне коморе Републике Српске

Детаљне информације о комплетној **структури прихода обрачунатих и наплаћених по основу накнаде за оптерећење животне средине амбалажним отпадом, у периоду 2013-2021. године**, садржане су Извјештају о попису, сачињеном уз овај извјештај, за потребе ревизорског надзора о пословању Фонда, у 2021. години и Управног одбора.

ж) Остали приходи Фонда

Остали приходи у овом извјештајном периоду обухватају мање приходе од друге финансијске имовине (приходи од камате на име средстава Фонда на рачунима), као и приходи од одређених рефундација (Фонд за дјечију заштиту, приходи од донација, добици од продаје опреме и остало):

- Фонд је реализовао приходе од донације у виду новчаних средстава по основу потписаног Споразума о партнерству на име провођења пројекта 959 CIRCLE (КРУГ) од 14.5.2021. године између Фонда и више европских партнера- Интерег програм **у укупном износу од 33,429.04 KM;**
- Фонд је реализовао приходе од донације у виду новчаних средстава по основу потписаног Писма споразума – ЛОА, потписаног 3.7.2018. године и Амандмана 1 на Писмо споразума – ЛОА, потписаног 31.7.2019. године, између УНДП-а и Фонда, **у укупном износу од 311,712.01 KM;**
- Приходи на име отписа пројеката, који нису реализовани у претходном периоду из разлога неизвршавања одређених обавеза од стране корисника средстава Фонда, књижени су **у укупном износу од 425,500.00 KM;**

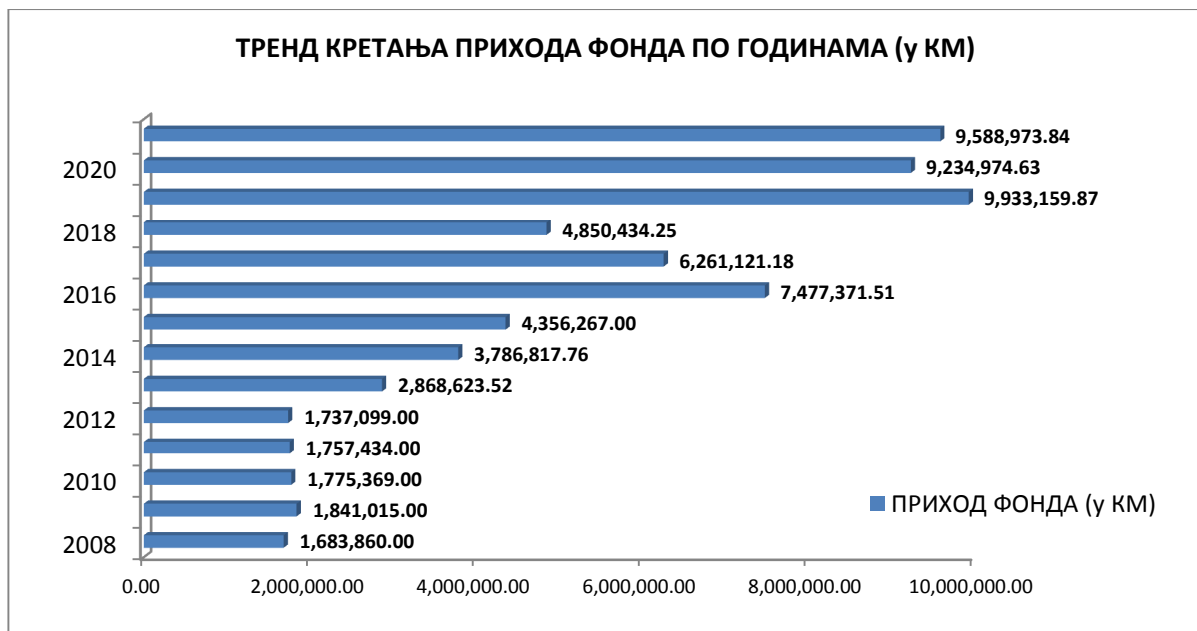
- Реализован је и приход на име штетног догађаја, наплаћен од стране осигуравајуће куће у износу од **46,202.51 КМ**.

У складу са препорукама независне ревизије, стручном праксом и Финансијским планом за 2021. годину, у овом извјештају приказана су и средства утврђена на основу Одлуке о измјени и допуни Одлуке о усвајању финансијских извјештаја, за период 1.1-31.12.2021. године, Управног одбора Фонда, у износу од **7,943,779.37 КМ**, која су били планирана и распоређена за подмирење трошкова програмских активности, које је финансирао Фонд у 2021. години и улагања у материјалну и нематеријалну имовину Фонду.

В) СТРУКТУРА ПРИХОДА ФОНДА У 2021. ГОДИНИ – ПОРЕЂЕЊЕ ОСТВАРЕНИХ ПРИХОДА У ПЕРИОДУ 2013-2021. ГОДИНА

Тренд кретања прихода Фонда у периоду од оснивања, од 2008. до 2021. године, приказан је на Графикону 8.

Графикон 8. Кретење прихода Фонда у периоду 2008-2021. године

3. РАСХОДИ ФОНДА - СТАЊЕ НА ДАН 31.12.2021. године

А) ОСТВАРИВАЊЕ ПЛАНА РАДА ФОНДА ПО ПРОЈЕКТИМА И ПРОГРАМИМА У 2021. ГОДИНИ

Ради остваривања основних циљева из Плана рада за 2021. годину, Фонд је провео читав низ активности, улагања у пројекте, програме и сличне активности у подручју заштите животне средине и енергетске ефикасности.

а) Улагања средстава Фонда у пројекте и програме у 2021. години

У складу са Законом о Фонду и општим актима Фонда, средства Фонда додјељују се корисницима ради финансирања програма, пројеката и сличних активности утврђених законом, посредством бесповратних средстава, субвенција и кредитних средстава, зајмова и гаранција.

Начин коришћења средстава Фонда дефинисан је Правилником о начину и критеријумима за додјелу финансијских средстава и мјерилима за оцјењивање приједлога за додјељивање средстава Фонда за заштиту животне средине и енергетску ефикасност Републике Српске.

У периоду од **1.1-31.12.2021. године Фонд је одобрио и уговорио коришћење средстава у износу од 5,989,842.85 КМ за 202 пројекта** у подручју заштите животне средине и енергетске ефикасности. Укупна вриједност одобрених и уговорених пројеката **износи 9,668,817.62 КМ. Учешће Фонда у укупној вриједности ових пројеката је 61.95 %.**

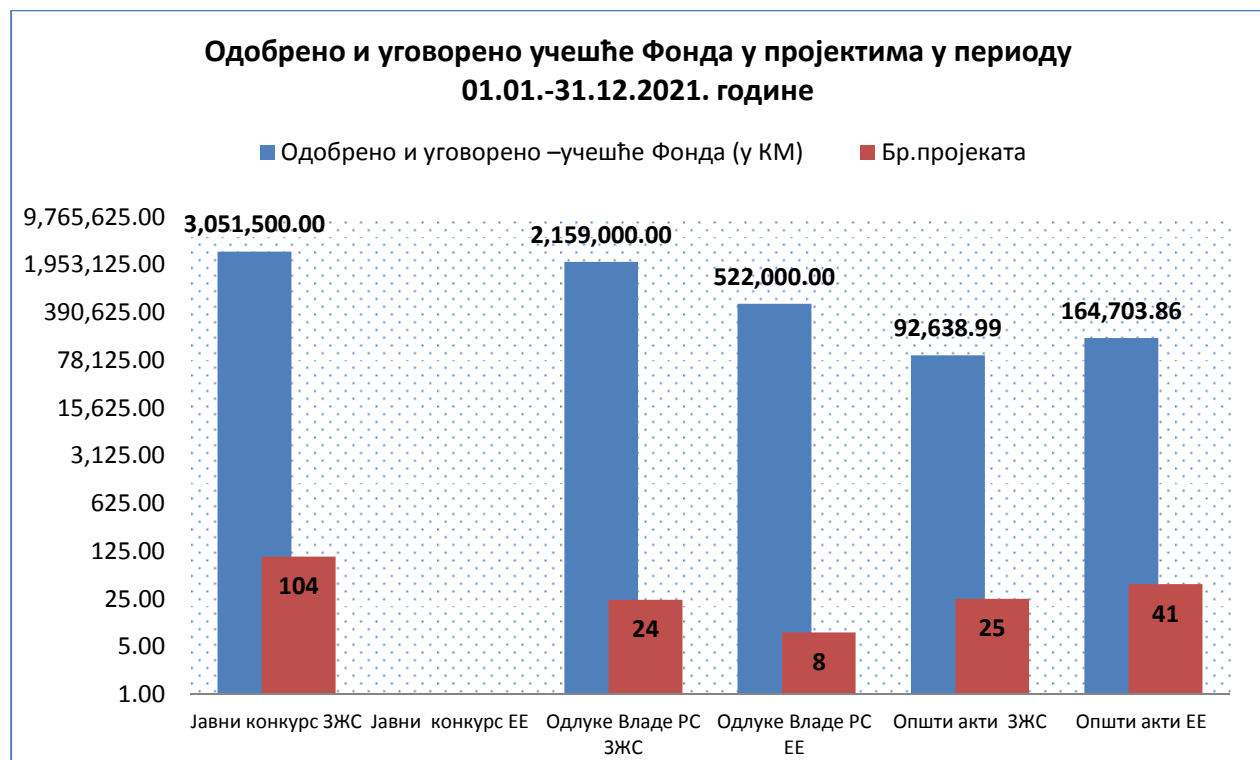
На основу члана 24. став 3. Закона о Фонду, средства су додијељена на основу одлука Владе Републике Српске о суфинансирању програма, пројеката и сличних активности при реализацији стратешких докумената Владе, расписаног Јавног конкурса и у складу са општим актима Фонда. У складу са препорукама из Извјештаја о ревизији за 2015. годину и чланом 11. став 8. Закона о Фонду, коришћење средства Фонда се приказују посебно за пројекте из области заштите животне средине, енергетске ефикасности и обновљивих извора енергије (Табеле 3. и 4. и Графикони 9, 10. и 11.).

Табела 3. Средства Фонда за пројекте и програме у области заштите животне средине и енергетске ефикасности, у периоду 1.1-31.12.2021. године

Р. бр.	Пројекти и програми-законски основ-закључени уговори	Област	Бр. пројеката	Укупна вриједност пројекта (у КМ)	Улагања корисник	Одобрено и уговорено – Фонд (у КМ)
1	Јавни конкурс	ЗЖС	104	3,966,950.00	915,450.00	3,051,500.00
2	Јавни конкурс	ЕЕ	-	-		-
3	Одлуке Владе РС	ЗЖС	24	3,510,547.66	1,351,547.66	2,159,000.00
4	Одлуке Владе РС	ЕЕ	8	1,779,076.00	1,257,076.00	522,000.00
5	Општи акти	ЗЖС	25	141,567.04	48,928.05	92,638.99
6	Општи акти	ЕЕ	41	270,676.92	105,973.06	164,703.86
			202	9,668,817.62	3,678,974.77	5,989,842.85

Податак о **одобренных и уговорених** 8 пројеката на име Јавног конкурса и одлука Владе Републике Српске, у областима заштите животне средине и енергетске ефикасности, у књиговодственој евиденцији Фонда, односи се анексе уговора о додатном финансирању пројеката, у складу са законским прописима.

Графикон 9. Средства Фонда за пројекте и програме у области заштите животне средине и енергетске ефикасности, у периоду 1.1-31.12.2021. године

Табела 4. Средства Фонда за пројекте и програме по областима у периоду 1.1-31.12.2021. године

Р. бр.	Програмске активности	Бр. пројеката	Укупна вриједност пројекта (у КМ)	Одобрено и уговорено – Фонд (у КМ)
1.	Пројекти у области заштите животне средине	153	7,619,064.70	5,303,138.99
2.	Пројекти у области енергетске ефикасности	49	2,049,752.92	686,703.86
	УКУПНО:	202	9,668,817.62	5,989,842.85

Графикон 10. Укупна вриједност пројеката, улагања Фонда за пројекте и програме по областима, у периоду 1.1-31.12.2021. године

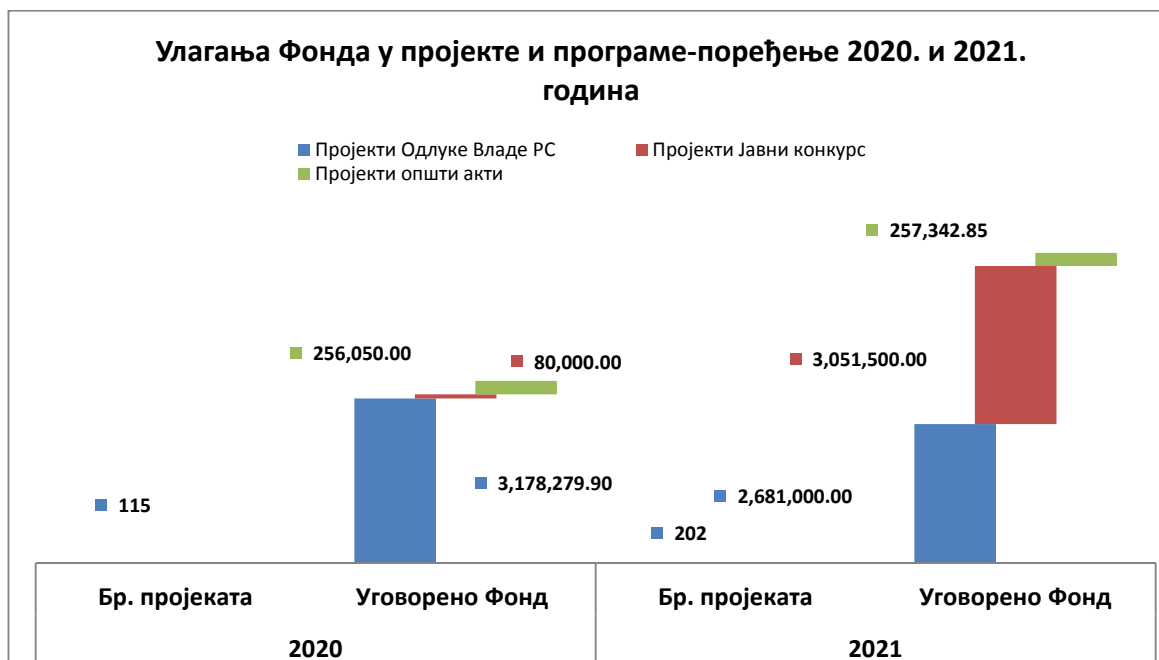
б) Преглед улагања средстава у пројекте и програме у 2020. и 2021. години

Преглед улагања средстава у пројекте и програме у 2020. и 2021. години, од стране Фонда је видљив из података датих у Табели 5. и Графикону 11.

Табела 5. Средства Фонда за пројекте и програме-поређење 2020. и 2021. година

Р. бр.	Пројекти и програми	2020 година			2021 година		
		Бр. пројеката	Укупна вриједност пројеката (у КМ)	Одобрено и уговорено – Фонд (у КМ)	Бр. пројеката	Укупна вриједност пројеката (у КМ)	Одобрено и уговорено – Фонд (у КМ)
1	Пројекти по Одлукама Владе РС	40	6,381,637.07	3,178,279.90	32	5,289,623.66	2,681,000.00
2	Пројекти Јавни конкурс	11	320,000.00	80,000.00	104	3,966,950.00	3,051,500.00
3	Пројекти по општим актима Фонда	64	424,222.00	256,050.00	66	412,243.96	257,342.85
	УКУПНО:	115	7,125,859.07	3,514,329.90	202	9,668,817.62	5,989,842.85

Графикон 11. Средства Фонда за пројекте и програме-поређење 2020. и 2021. година

Б) ОРГАНИЗАЦИЈА И УПРАВЉАЊЕ-ТЕКУЋЕ ПОСЛОВАЊЕ ФОНДА У 2021. ГОДИНИ

Унутрашња организација и управљање Фондом засновани су тренутно на постојећој организацији радних мјеста и запослених радника, са циљем извршавања постављених задатака и остваривања дјелатности у области заштите животне средине и енергетске ефикасности. Планиране активности, те нови послови и задаци пред Фондом, посебно у дијелу управљања посебним категоријама отпада, захтијевају повећање административних капацитета, ради чега су покренуте одређене анализе и снимања стања, која треба да предложе модернизацију садашњег начина рада, са циљем искоришћења и запошљавање свих стручних капацитета којима Фонд располаже. Политика Фонда је да се у складу са обимом посла и реалним потребама максимално искористе постојећи кадрови, а након тога се могу планирати нова радна мјеста, зависно од динамике усвајања и примјене подзаконских аката, по основу којих се стиче приход.

а) Управљање и администрација-текуће пословање Фонда у 2021. години

Структуру трошкова Фонда чине расходи за редовно - текуће пословање и расходи на име улагања у пројекте у подручју заштите животне средине, енергетске ефикасности и обновљивих извора енергије. На име несметаног пословања, Фонд је остварио и одређена инвестициона улагања.

У Табели 6. дат је преглед расхода Фонда у 2021. години, те инвестициона улагања, њихово поређење са планским вриједностима утврђеним Финансијским планом.

Табела 6. Приказ остварених расхода и инвестиционих улагања Фонда –
поређење са финансијским планом у 2021. години

Група, подгрупа	А СТРУКТУРА РАСХОДА	РЕБАЛАНС 2021	ИЗВРШЕЊЕ I-XII 2021	РАЗЛИКА	ИНДЕКС (у %)
1	2	3	4	5=4-3	6=4/3*100
51	Трошкови материјала				
512	Трошкови осталог материјала (ситан инвентар, резервни дијелови, режијски материјал)	40,000.00	36,961.20	-3,038.80	92.40
513	Трошкови горива и енергије (гориво, ел.енергија, гријање)	60,000.00	36,261.95	-23,738.05	60.44
52	Трошкови зарада, накнада зарада и осталих личних расхода				
520	Трошкови бруто зарада	1,200,000.00	927,502.98	-272,497.02	77.29
521	Трошкови бруто накнада зарада	100,000.00	0.00	-100,000.00	0.00
522	Трошкови бруто накнада чланови УО	0.00	0.00	0.00	0.00
524	Трошкови отпремнина, награда и помоћи у складу са прописима о раду	80,000.00	17,066.55	-62,933.45	21.33
525	Трошкови запослених на службеном путу	40,000.00	19,811.55	-20,188.45	49.53
529	Трошкови бруто осталих личних расхода	150,000.00	133,640.38	-16,359.62	89.09
53	Трошкови производних услуга				
531	Трошкови транспортних услуга (поштарина, Интернет, телефони)	35,000.00	23,055.46	-11,944.54	65.87
532	Трошкови услуга одржавања	18,000.00	3,126.40	-14,873.60	17.37
533	Трошкови закупа	117,000.00	97,050.33	-19,949.67	82.95
535	Трошкови рекламе и пропаганде (јавно публикување, штампање, промотивни догађаји, оглашавање, материјали за ЗЖС и ЕЕЕ)	200,000.00	45,131.70	-154,868.30	22.57
539	Трошкови комуналних услуга	5,000.00	2,141.31	-2,858.69	42.83
54	Трошкови амортизације и резервисања				
540	Трошкови амортизације	80,000.00	75,575.12	-4,424.88	94.47
541	Трошкови резервисања за трошкове у гарантном року	0.00	50,000.00	50,000.00	0.00
55	Нематеријални трошкови				
550	Трошкови непроизводних услуга (уговорене услуге, трошкови ревизије, фин.извјештаја и обезбјеђења објекта, стручно усавршавање, семинари, услуге чишћења просторија, уговори о привременим и повременим пословима, дјелу и ауторском дјелу)	300,000.00	171,898.42	-128,101.58	57.30
551	Трошкови покровитељства и репрезентације (угоститељске услуге, покровитељства, поклони)	35,000.00	30,597.03	-4,402.97	87.42

552	Трошкови премије осигурања	9,000.00	5,236.41	-3,763.59	58.18
553	Трошкови платног промета (у земљи и иностранству)	5,000.00	4,011.39	-988.61	80.23
554	Трошкови чланарина (чланарине удружењима)	1,000.00	440.00	-560.00	44.00
555	Трошкови пореза	1,000.00	444.00	-556.00	44.40
556	Трошкови доприноса	4,500.00	2,088.17	-2,411.83	46.40
559	Остали нематеријални трошкови	12,786,779.37	6,190,034.47	-6,596,744.90	48.41
559011, 559111, 559211, 559311, 559411, 559911	трошкови административних такси, претплате на часопис, штамп., нов. агенције, стручне публикације, остали нематеријални трошкови у финансијском плану	20,000.00	10,371.09	-9,628.91	51.86
5595	Трошкови пласмана средстава Фонда				
559511	Трошкови пласмана средстава Јавни позив-заштита животне средине	4,543,779.37	3,051,500.00	-1,492,279.37	67.16
559512	Трошкови пласмана средстава Јавни позив-енергетска ефикасност	1,000,000.00	0.00	-1,000,000.00	0.00
559513	Трошкови пласмана средстава Одлуке Владе Републике Српске-заштита животне средине	2,300,000.00	2,159,000.00	-141,000.00	93.87
559514	Трошкови пласмана средстава Одлуке Владе Републике Српске-енергетска ефикасност	1,450,000.00	522,000.00	-928,000.00	36.00
559515	Трошкови пласмана средстава у складу са општим актима Фонда- заштита животне средине	150,000.00	92,638.99	-57,361.01	61.76
559516	Трошкови пласмана средстава у складу са општим актима Фонда- енергетска ефикасност	200,000.00	164,703.86	-35,296.14	82.35
559517	Трошкови имплементације међ. пројеката-УНДП	3,100,000.00	99,120.53	-3,000,879.47	3.20
559518	Трошкови имплементације међ. пројеката-ЛИР	23,000.00	90,700.00	67,700.00	394.35
56	Финансијски расходи				
561	Расходи камата	0.00	7.12	7.12	0.00
562	Негативне курсне разлике	500.00	0.00	-500.00	0.00
57	Остали расходи				
570	Губици по основу продаје и расходовања	5,000.00	0.00	-5,000.00	0.00
578	Расходи по основу исправке вриједности и отписа потраживања	40,000.00	0.00	-40,000.00	0.00
579	Расходи по основу расходовања залиха материјала и робе и остали расходи	48,000.00	17,394.77	-30,605.23	36.24
58	Расходи по основу обезвређења имовине				
581	Обезвређење некретнина, постројења и опреме	0.00	46,202.51	46,202.51	0.00

588	Обезвређење потраживања примјеном индиректне методе утврђивања отписа потраживања	43,000.00	18,929.82	-24,070.18	44.02
	УКУПНО РАСХОДИ (подгрупе без аналитичких конта) КЛАСА 5	15,403,779.37	7,954,609.04	-7,449,170.33	51.64
Група, подгрупа	Б СТРУКТУРА ИНВЕСТИЦИОНА УЛАГАЊА I-XII 2021	РЕБАЛАНС 2021	ИЗВРШЕЊЕ I-XII 2021	РАЗЛИКА	ИНДЕКС (У %)
1	2	3	4	5=4-3	6=4/3*100
01 и 02	Некретнине, постројења, опрема и инвестиционе некретнине				
011, 014 и 022	Лиценце, остала нематеријална улагања (програми за рачунаре), постројења и опрема (рачунари и рачунарска мрежна опрема, канцеларијски намјештај)	1,700,000.00	11,771.37	-1,688,228.63	0.69
	УКУПНО ИНВЕСТИЦИОНА УЛАГАЊА	1,700,000.00	11,771.37	-1,688,228.63	0.69
	УКУПНО РАСХОДИ (подгрупе без аналитичких конта) +ИНВЕСТИЦИОНА УЛАГАЊА	17,103,779.37			

У извјештајном периоду Фонд је своје пословање усклађивао са Финансијским планом за 2021. годину. Приликом остварења трошкова, Фонд је сагледао своје потребе, водећи рачуна да се поштује одобрени Финансијски план и да не дође до његовог прекорачења, што је видљиво из табеларног прегледа.

У извјештајном периоду 1.1-31.12.2021. године, расходи Фонда на име текућег пословања и улагања у пројекте у области заштите животне средине износили су **7,954,609.04 КМ** и мањи су у односу на усвојени Финансијски план за 48.36 %.

б) Инвестициона улагања

Укупна инвестициона улагања у Фонду у 2021. години, планирана су у износу од 1,700,000.00 КМ. Инвестициона улагања у 2021. години остварена су у износу од **11,771.37 КМ** и мања су у односу на планске вриједности.

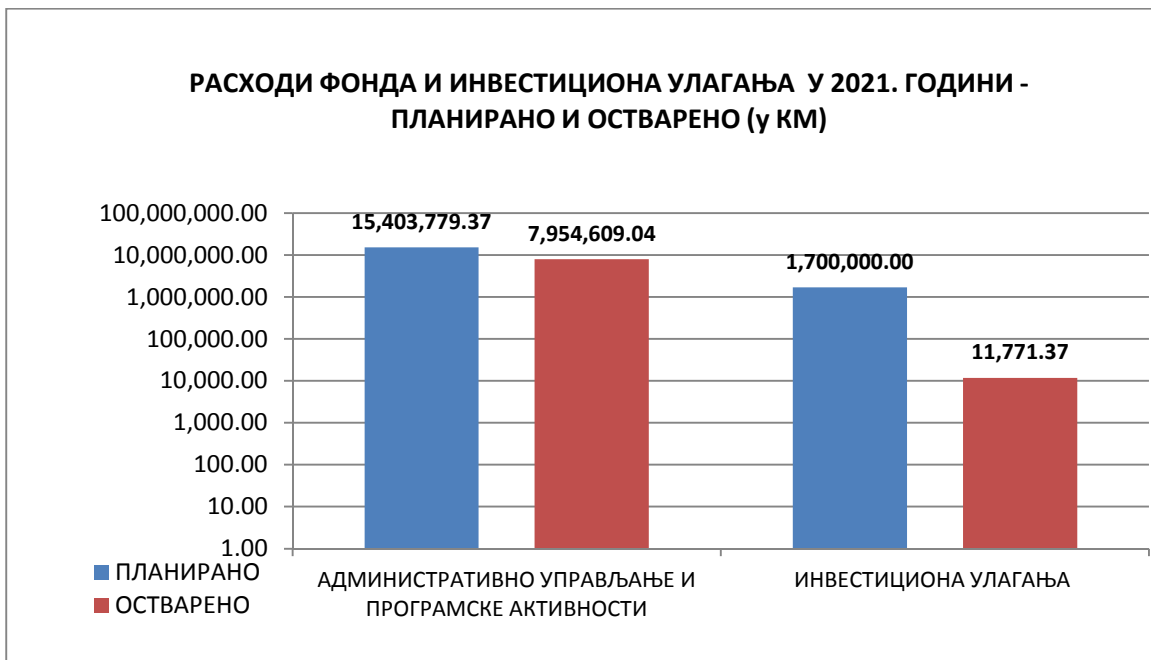
Инвестиционе активности у вези са реализацијом три потписана уговора, који се реконструишу у оквиру заједничке сарадње Фонда и УНДП-а (објекти у Бијељини и Зворнику), приказана су одвојено у финансијским извјештајима Фонда, у оквиру аналитичког конта 024111 Улагања у адаптацију туђих грађевинских објеката, у износу од 84,503.74 КМ, и аналитичког конта 028011 дати аванси за некретнине у износу од 200,836.11 КМ. Детаљне информације о овим улагањима Фонда, садржане су Извјештају о попису, сачињеном уз овај извјештај, за потребе ревизорског надзора о пословању Фонда, у 2021. години и Управног одбора.

У складу са одобреним Финансијским планом за 2021. годину и Планом јавних набавки за 2021. годину, инвестициона улагања обухватала су набавку одређених рачунара и рачунарске мрежне опреме, лиценци и програма за рачунаре.

Преглед планираних и остварених расхода за административно управљање и програмске активности Фонда и инвестициона улагања у 2021. години приказан је на Графикону 12.

Графикон 12. Расходи за административно управљање и програмске активности Фонда и инвестициона улагања у 2021. години

Детаљније информације о пословању Фонда у 2021. години, други упоредни показатељи о оствареним приходима и расходима у 2021. години, дати су у Напоменама уз финансијске извјештаје и Извјештају пописне Комисије, за период 1.1-31.12.2021. године.

В) Јавне набавке

У складу са Планом рада и Финансијским планом за 2021. годину, Фонд је донио План јавних набавки за 2021. годину, према којем су склопљени уговори и проведено укупно **26 поступака јавне набавке**. На основу Закона о јавним набавкама и осталих подзаконских аката, креиран је систем прописа који омогућавају транспарентно и досљедно спровођење поступака јавних набавки.

Јавна набавка је строго формалан и изузетно сложен поступак који укључује правне и економске аспекте. Усвојеним законским, подзаконским и интерним актима стварају се претпоставке за остваривање основних циљева јавних набавки:

- задовољити потребе Фонда уз остваривање најбоље вриједности за уложена средства;
- омогућити привредним субјектима приступ на једнакој транспарентној и правичној основи;
- осигурати једнакост третмана кроз дјелотворну и ефикасну заштиту права привредних субјеката;
- спречавање ризика у оквиру поступка јавне набавке и мјере сузбијања корупције и сукоба интереса у јавним набавкама.

РЕЗИМЕ

Извјештај о извршењу Финансијског плана Фонда за 2021. годину има за циљ да пружи увид у цјелину пословања Фонда. Извјештај је заснован на релевантним показатељима урађеним у складу са Законом о рачуноводству и ревизији Републике Српске.

Фонд је у 2021. години остварио укупне приходе од накнада, у износу од **9,588,973.84 КМ**, те укупне расходе, у износу од **7,954,609.04 КМ**. Нераспоређени вишак прихода над расходима за текућу годину Фонда, по годишњем рачуну за 2021. годину, утврђен је у износу од **1,634,364.80 КМ**, док је нераспоређени вишак прихода над расходима Фонда, у периоду 2007 - 2020. година, износио **7,943,779.38 КМ** на дан 31.12.2021. године.

На основу одлуке Управног одбора, донесен је Финансијски план за 2022. годину, на начин да су планирана средства Фонда у 2022. години увећана за вишак прихода над расходима настао као резултат пословања у дужем периоду, претходних година, у укупном износу од **9,578,144.18 КМ**, из кога се финансирају трошкови програмских активности у 2022. години и осигуравају улагања у дуготрајну нематеријалну и материјалну имовину Фонда (обнављање садашњих основних средстава са новим улагањима).

Фонд је успио да обезбиједи ефикасно функционисање и остваривање планираних циљева, кроз уредан систем наплате прихода Фонда, те ефикасно и рационално трошење прикупљених средстава. Овакав резултат остварен је захваљујући редовној контроли, мјесечној анализи прихода и расхода и праћењу ликвидности пословања.

У складу са чл. 19. и 20. Статута Фонда, а на основу оствареног финансијског резултата у 2021. години, преузетих обавеза и потраживања на дан 31.12.2021. године, те обезбјеђењу текућих средстава за несметано функционисање Фонда у наредном периоду, Управни одбор Фонда је донио Одлуку о усвајању финансијских извјештаја Фонда за период 1.1-31.12.2021. године.

На основу члана 15. став 1. тачка в. Закона о Фонду и финансирању заштите животне средине Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 117/11, 63/14 и 90/16), и члана 19. Статута Фонда за заштиту животне средине и енергетску ефикасност Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 112/12 и 74/17), Управни одбор Фонда за заштиту животне средине и енергетску ефикасност Републике Српске, на 9. сједници одржаној 28.04.2022. године, **доноси**

ОДЛУКУ

I

Усваја се Извјештај о извршењу Плана рада и финансијског плана Фонда за заштиту животне средине и енергетску ефикасност Републике Српске, за период 01.01-31.12.2021. године.

II

Извјештај о извршењу Плана рада и финансијског плана Фонда за заштиту животне средине и енергетску ефикасност Републике Српске, за период 01.01-31.12.2021. године, чини саставни дио ове одлуке.

III

Ова одлука ступа на снагу даном доношења.

Број: 1-17.2/22

Датум: 28.04.2022. године

ПРЕДСЈЕДНИК УПРАВНОГ ОДБОРА

Сребренка Голић